

vantso@vantso.org.tr

www.vantso.org.tr

TEKSTİL HAZIR GIYİM VE DERİ ÜRÜNLERİ SEKTÖR RAPORU **2020**

GİRİŞ

Tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri (THD) sektörleri tarımdan perakende sektörüne kadar çok farklı sektörlerle işbirliğini sürdürmekte ve dünya ihracatı içerisinde %6'lık pay almaktadır.

Sektörlerde standart ürünlerde üretim, işçiliğin göreceli ucuz olduğu ülkelere yönelmekte, nitelikli ürünlerde, teknik ve akıllı tekstillerde Avrupa Birliği (AB) ülkeleri, Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Japonya ve Çin'in yatırımları devam etmektedir. Ülkelerin genel ekonomileri elbette ki THD sektörlerini de etkilemektedir.

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) Yatırım Eğilimleri Raporu'nda (21 Ocak 2018); küresel doğrudan yabancı yatırım girişinin; 2016 ve 2017 yıllarında olduğu gibi 2018 yılında da azalmaya devam ettiği (bir önceki yıla oranla %18 oranında azalarak), doğrudan yabancı yatırım rakamlarında 2019 yılında bir toparlanma beklendiği, ancak bu eğilimin kırılma olduğu belirtilmektedir. Gelişmiş ülkelere doğrudan yabancı yatırım girişinde %40 oranında yaşanan düşüşün başlıca nedeninin ABD'de gerçekleştirilen vergi reformu sonrasında ABD'li şirketlerin dış ülkelerde muhafaza ettikleri kazançlarını ABD'ye transfer etmeleri olduğu, bununla birlikte ABD'ye doğrudan yabancı yatırım girişinin %18 oranında azaldığı ifade edilmektedir. Gelişmekte olan ekonomilere doğrudan yabancı yatırım girişinin %3 oranında artarak 694 milyar Dolara çıktığı, küresel doğrudan yabancı yatırım girişinde gelişmekte olan ülkeler payının %58'e ulaştığı, en fazla doğrudan yabancı yatırım çeken ülkelerin yaklaşık %50'sini geliştirmekte olan ekonomilerin oluşturduğu ifade edilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Mayıs 2019 tarihli Finansal İstikrar Raporu'nda; 2019 yılı ilk çeyreğinde küresel iktisadi faaliyetin yavaşlama eğilimi gösterdiği, ABD ekonomisinin görece güçlü büyüme sergilerken, gelişmiş ülkeler arasında Euro Bölgesi ve Japonya, geliştirmekte olan ülkeler arasında ise Çin, Hindistan ve Brezilya ekonomilerinin büyüme performansı açısından ivme kaybettiği belirtilmektedir. İngiltere'nin AB'den ayrılma sürecine ve ABD ile Çin arasındaki ikili ticaret görüşmelerine ilişkin belirsizliklerin sürdüğü, bu dönemde, küresel iktisadi faaliyete yönelik endişelerin ve küresel ekonomi politikalarına ilişkin belirsizliklerin yüksek seyretmesi nedenleriyle küresel para politikalarındaki normalleşme süreçlerinin büyük ölçüde duraksadığı ifade edilmektedir.

Ülkemiz açısından bakıldığında, THD sektörlerinde pazar çeşitlenmesi ve sürdürülebilirlik konularının ön plana çıktığı görülmektedir. Ülkemiz THD sektörleri toplamda 29,5 milyar dolar ihracat ve yaklaşık 1 milyon kişiye (kayıtlı) istihdam sağlamaktadır. Sektörlerin kalite ve yenilikçilik anlamında bugün ulaştığı nokta küçümsenemez boyuttadır.

Sürekli değişen rekabet ortamında sektörler nasıl ayakta kalacaklarını öğrenmiş, ihracat odaklı büyüme hedefiyle AB ile mevzuat uyumunu sağlamış, kalite ve verimlilik noktasında dünyada iddialı bir noktaya ulaşılmıştır. Küresel pazarda bizi ön sıralara taşıyan ve ülke imajımızı güçlendiren THD sektörümüz, entegre üretim yapısı sayesinde, dünya THD ihracatında %3'lük paya sahip olmuştur.

Türkiye ekonomisi içinde çok güçlü ileri ve geri bağlantıları olan bu sektörlerdeki rekabet gücünün sürdürülmesi büyük önem taşımaktadır. Geçmişin köklü geleneklerinden yola çıkılarak başlanan bu uzun yolculukta, ülkemiz THD sektörleri küresel pazarda söz sahibidir. Gerçekçi ve sürdürülebilir büyüme ancak üretim ile olmaya devam edecektir.

DÜNYADA SEKTÖRÜN İHRACATI

TEKSTİL ÜRÜNLERİ **121,4 \$**

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

DÜNYADA TEKSTİL ÜRÜNLERİNİN İHRACATINDA ÇİN HALK CUMHURİYETİ 121,4 MİLYAR DOLAR İLE İLK SIRADA YER ALMAKTADIR.

HAZIR GİYİM

145,0 \$

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

DÜNYADA HAZIR GİYİM ÜRÜNLERİNİN İHRACATINDA ÇİN HALK CUMHURİYETİ 145 MİLYAR DOLAR İLE YİNE İLK SIRADA YER ALMAKTADIR.

DERİ ÜRÜNLERİ

100,4 \$

AB-28 ÜLKELERİ

DÜNYADA DERİ ÜRÜNLERİNİN İHRACATINDA AB-28 ÜLKELERİ 100,4 MİLYAR DOLAR İLE İLK SIRADA YER ALMAKTADIR.

TEKSTİL ÜRÜNLERİ

12,6 \$

HAZIR GİYİM

15,3 \$

DERİ ÜRÜNLERİ

1,6 \$

TÜRKİYE

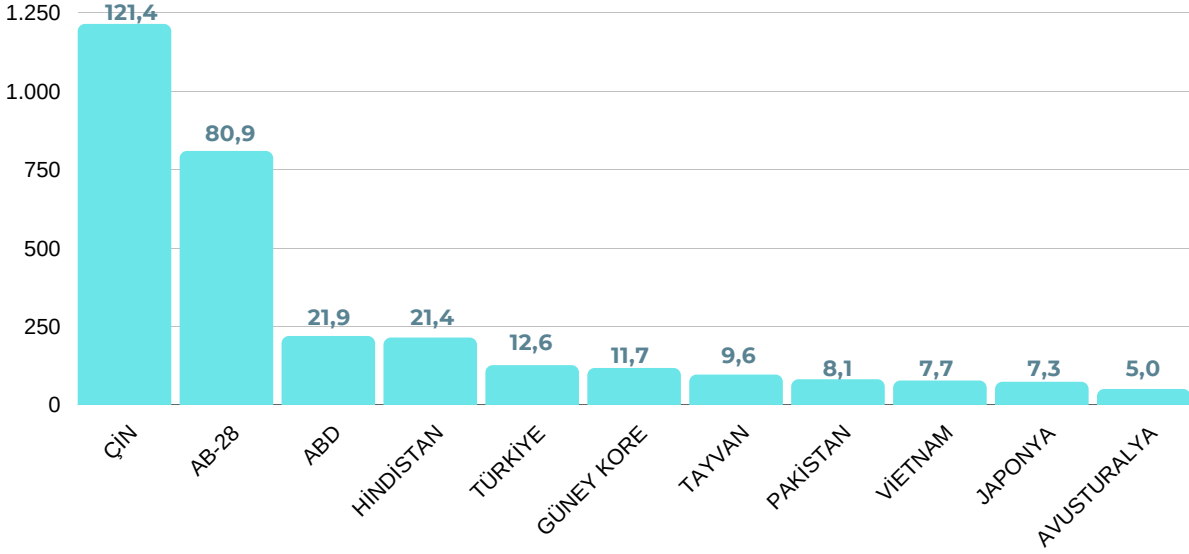
TÜRKİYE 2018 YILINDA 12,6 MİLYAR DOLAR TEKSTİL ÜRÜNLERİ, 15,3 MİLYAR DOLAR HAZIR GİYİM ÜRÜNLERİ VE 1,6 MİLYAR DOLAR DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI YAPMIŞTIR.

SEKTÖRLERİN GENEL DURUMU

SEKTÖRLERİN DÜNYA EKONOMİSİ VE AB ÜLKELERİNDEKİ DURUMU

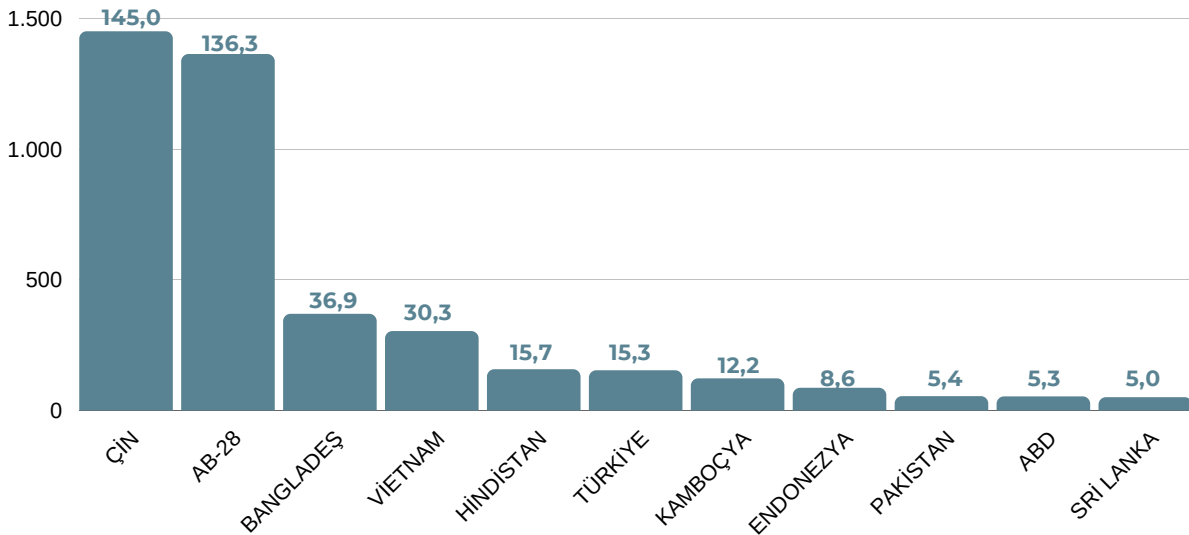
Tekstil sektöründe 2017 yılında 339 milyar dolar olan dünya ihracatı 2018 yılında 355 milyar dolar, hazır giyimde 2017 yılında 454 milyar dolar olan dünya ihracatı 2018 yılında 482 milyar dolar seviyelerindedir. Deri ürünleri sektöründe ise 2017 yılında 253 milyar dolar olan dünya ticareti 2018 yılında 268 milyar dolara ulaşmıştır. Tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri sektörlerinde öne çıkan ihracatçı ülkeler aşağıda yer almaktadır.

Dünyada Başlıca Tekstil İhracatçıları ve İhracat Miktarları (2018, milyar dolar)

Kaynak: Ticaret Merkezi (ITC)TradeMap

Dünyada Başlıca Hazır giyim İhracatçıları ve İhracat Miktarları (2018, milyar dolar)

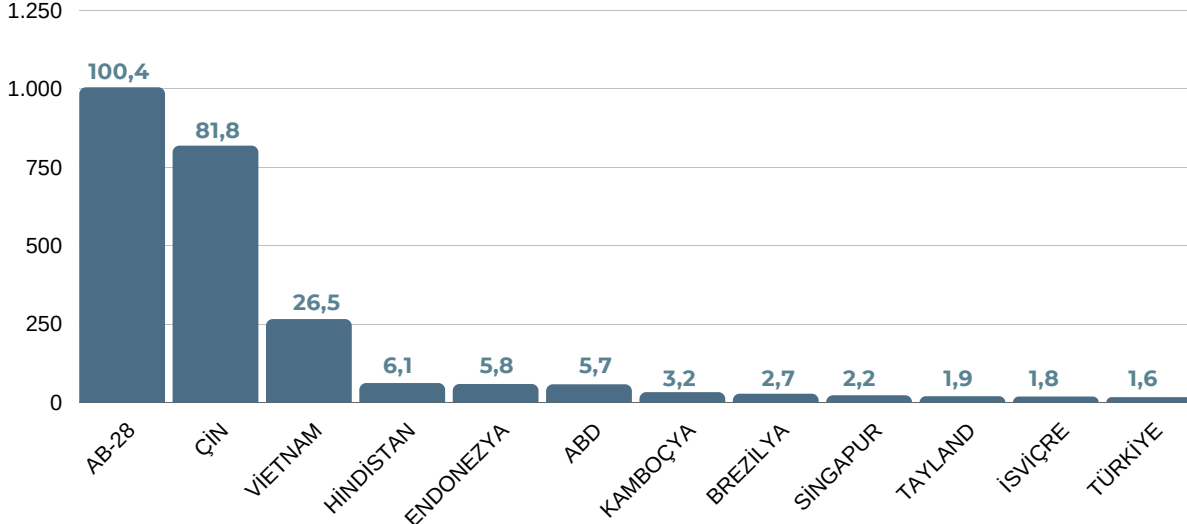

Kaynak: Ticaret Merkezi (ITC)TradeMap

SEKTÖRLERİN GENEL DURUMU

SEKTÖRLERİN DÜNYA EKONOMİSİ VE AB ÜLKELERİNDEKİ DURUMU

Dünyada Başlıca Deri Ürünleri İhracatçıları ve İhracat Miktarları (2018, milyar dolar)

Kaynak: Ticaret Merkezi (ITC)TradeMap

Dünyanın en büyük THD üreticisi ve ihracatçısı olan Çin'in 2018 yılında dünya tekstil ihracatından aldığı pay %34, hazır giyim ihracatından aldığı pay %30 ve deri ürünleri ihracatından aldığı pay %31 civarındadır.

Dünya yapay elyaf (suni ve sentetik) üretiminin yarıdan fazlasını gerçekleştiren Çin, aynı zamanda en büyük pamuk tüketicisi ve ikinci büyük pamuk üreticisidir. Küresel pamuk stoğunun %50'sini elinde tutan Çin'in hükümet politikalarındaki değişiklikler pamuk fiyatlarını etkilemektedir. Sadece Çin değil ABD ve Hindistan da pamuk politikalarıyla fiyatları değiştirebilmektedir.

Tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri sektörlerinde AB ülkeleri; tasarım ve moda kavramlarıyla ön plana çıkmakta, tüketici alışkanlıklarını yönlendirebilmektedir. Üretimlerini Çin, Türkiye, Bangladeş, Vietnam gibi büyük üreticilere yaptıran AB ülkeleri içerisinde THD sektörlerde Almanya, İtalya, İspanya, Fransa, Belçika, Birleşik Krallık ve Hollanda'nın ihracatta ön plana çıktığı görülmektedir.

DÜNYADA SEKTÖRÜN İTHALATI

TEKSTİL ÜRÜNLERİ **86,2 \$**

AB-28 ÜLKELERİ

DÜNYADA TEKSTİL ÜRÜNLERİNİN İTHALATINDA AB-28 ÜLKELERİ 86,2 MİLYAR DOLAR İLE İLK SIRADA YER ALMAKTADIR.

HAZIR GİYİM **197,9 \$**

AB-28 ÜLKELERİ

DÜNYADA HAZIR GİYİM ÜRÜNLERİNİN İTHALATINDA AB-28 ÜLKELERİ 197,9 MİLYAR DOLAR İLE İLK SIRADA YER ALMAKTADIR.

DERİ ÜRÜNLERİ **106,4 \$**

AB-28 ÜLKELERİ

DÜNYADA DERİ ÜRÜNLERİNİN İTHALATINDA AB-28 ÜLKELERİ 106,4 MİLYAR DOLAR İLE İLK SIRADA YER ALMAKTADIR.

TEKSTİL ÜRÜNLERİ

8,8 \$

DERİ ÜRÜNLERİ

1,2 \$

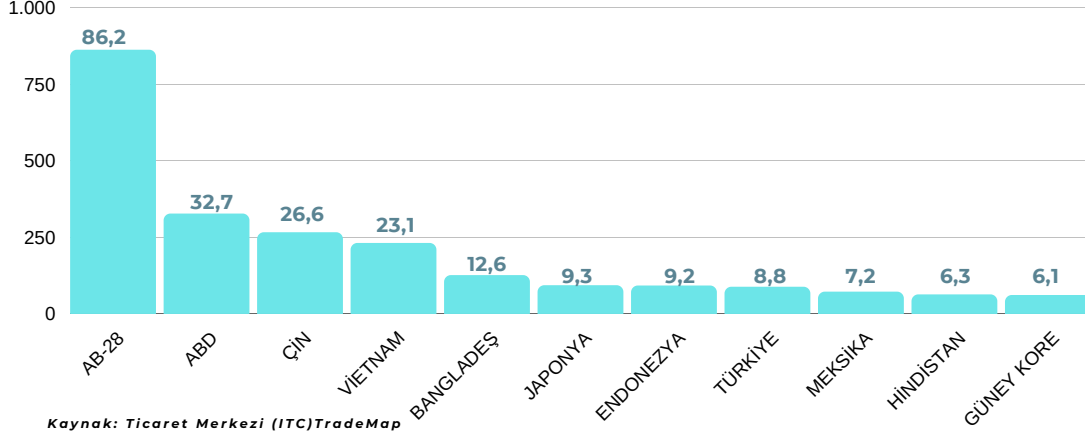
TÜRKİYE

TÜRKİYE 2018 YILINDA 8,8 MİLYAR DOLAR TEKSTİL ÜRÜNLERİ, VE 1,2 MİLYAR DOLAR DERİ ÜRÜNLERİ İTHALATI YAPMIŞTIR.

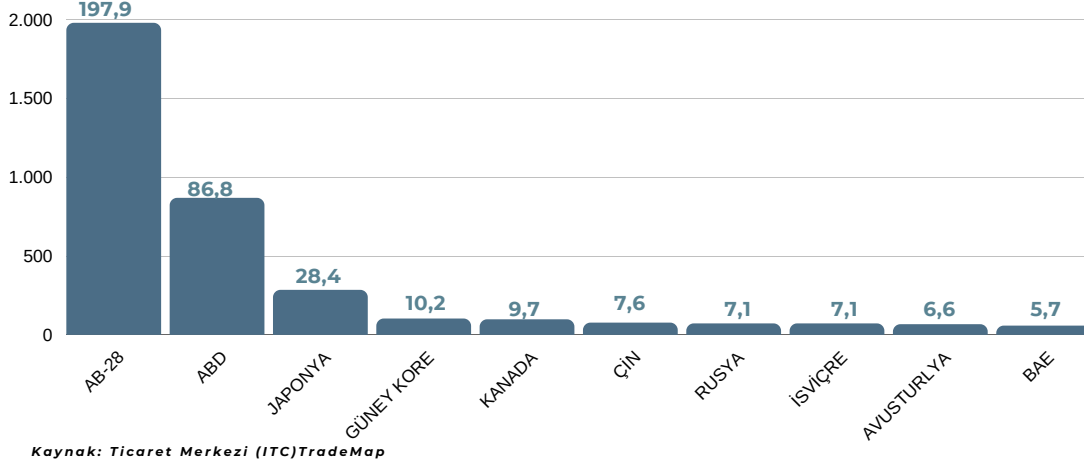
SEKTÖRLERİN GENEL DURUMU

SEKTÖRLERİN DÜNYA EKONOMİSİ VE AB ÜLKELERİNDEKİ DURUMU

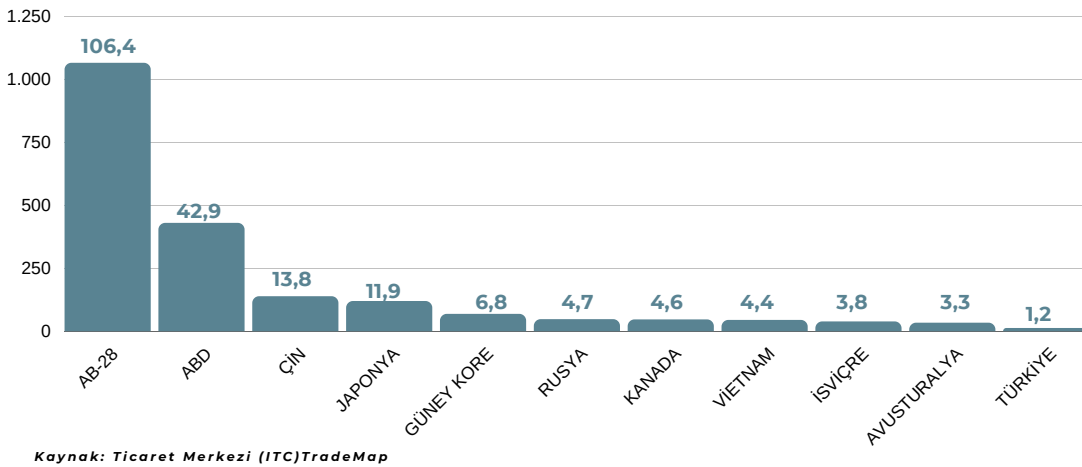
Dünyada Başlıca Tekstil İthalatçıları ve İthalat Miktarları (2018, milyar dolar)

Dünyada Başlıca Hazırgiyim İthalatçıları ve İthalat Miktarları (2018, milyar dolar)

Dünyada Başlıca Deri Ürünleri İthalatçıları ve İthalat Miktarları (2018, milyar dolar)

AB ülkeleri içerisinde ise THD sektörleri ithalatında; ihracatta olduğu gibi Almanya, İtalya, İspanya, Fransa, Belçika, Birleşik Krallık ve Hollanda'nın ön plana çıktığı görülmektedir.

SEKTÖRLERİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL DURUMU

TEKSTİL, HAZIR GİYİM VE DERİ ÜRÜNLERİ SEKTÖRLERİ TEMEL GÖSTERGELERİ

	ÜRETİM DEĞERİ 2017 (MİLYAR DOLAR)	İHRACAT 2018(MİLYAR DOLAR)	İSTİHDAM 2018	İŞYERİ 2018
TEKSTİL	36	12,6	413.041	16.904
HAZIR GİYİM	25	15,3	525.146	33.491
DERİ ÜRÜNLERİ	4	1,6	59.128	6.344
TOPLAM	65	29,5	997.315	56.739

KAYNAK: TÜİK, SOSYAL GÜVENLİK KURUMU, TRADEMAP

Sağladığı istihdam ve dış ticaret fazlası ile THD sektörleri, imalat sanayi üretim değerinin %15'ini oluşturmakta, imalat sanayinde yaratılan katma değer %16'sını sağlamaktadır.

Tekstil ve hazır giyim sektörlerimizin bugünkü gelişim düzeyi ABD ve AB pazarlarına yapılan ihracat ağırlıklı üretimle gerçekleşmiştir. 1996 yılında AB ile gerçekleştirdiğimiz Gümrük Birliği Anlaşması sayesinde, bu tarihten itibaren AB pazarına kotasız ihracat yapma imkânı elde edilmiştir. 2007 yılı sonrasında AB pazarına tekstil ve hazır giyim sektörlerinde kotasız ihracat yapmaya başlayan Çin karşısında Türkiye, kaliteyi düşürerek fiyatta rekabet etme yolunu değil, moda/marka eksenli ve katma değeri yüksek ürünler üreterek var olma yolunu seçmiştir.

Son dönemde ülkemizdeki büyük perakende şirketlerinin belli orandaki hisselerinin uluslararası yatırım şirketlerine satışı neticesinde, şirketlerimizin yurtdışında mağazalaşma süreci hızlanmıştır. Uluslararası yatırım şirketlerinin Türk şirketlerine ortak olma isteği aynı zamanda Türk şirketlerinin başarılarının takip edildiğinin de bir göstergesidir.

Türkiye, 2018 yılı dünya tekstil ihracatından aldığı %3,6'lık pay ile ülke bazlı sıralamada 6'ncı, dünya hazır giyim ihracatından aldığı %3,2'lik pay ile yine 7'nci büyük ihracatçı konumundadır. Deri ürünleri ihracatında ise ülkemiz %0,6 paya sahip olup ülke bazlı sıralamada 24'üncü ihracatçı konumundadır.

Deri ürünleri sektöründe kaliteli deri tedariğinde yaşanan sıkıntılar, suni deri ürünlerinin pazarda kapladığı alan ve hedef pazarlarda yaşanan gelişmeler, sektörün ticaret rakamlarını etkilemektedir. Son dönemde spor kullanım amaçlı ayakkabıların sayılarında örgü kumaşların kullanımı yaygınlaşmıştır.

SEKTÖRLERİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL DURUMU

SEKTÖRLERİN KAPSAMLARI, ÜRETİLEN BAŞLICA ÜRÜNLER VE ÜRETİM EĞİLİMLERİ

Tekstil sektörü, hazır giyim sektörünün tedarik zinciri altında da yer alan geniş kapsamlı üretim yelpazesine sahiptir. Elyaf, iplik, örme/dokuma kumaş, keçe ve tufting yüzeylerin dâhil olduğu dokusuz yüzeyler, ev tekstili ürünleri, halılar, bunların yanında ağ, ip, tekstil kablo, taşıyıcı tekstil bandı, branda, koruyucu bez, filtre, paraşüt, fren bezi gibi teknik kullanıma yönelik teknik tekstiller, tekstil sektöründe yer almaktadır. Türk Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu'nun (GTİP) 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60 ve 63 fasıl grupları tekstil sektörü tanımı altında yer alan ürünlerin dış ticaret kodlarıdır.

Örme ve dokuma kumaştan imal edilmiş tüm giyim ürünleri ise hazır giyim sektöründe üretilmektedir. GTİP'in 61 ve 62 fasıl grupları hazır giyim sektörü tanımı altında yer alan ürünlerin dış ticaret kodlarıdır. Hazır giyim sektörü emek yoğun bir sektör olup tekstil sektöründe üretilen ürünlerin moda sektörüne yönelik olarak işlendiği, emek yoğun olması nedeniyle işçiliğin ucuz olduğu ülkelerin yatırım yaptığı bir sektör olarak değerlendirilmektedir.

Hayvan derileri ve kürkleri, deriden, kürkten, suni deriden, tekstil yüzeylerden imal edilmiş valiz, çanta, sandık, eldiven, kemer, koşum takımı, giyim ürünleri ve ayakkabılar ise deri ürünleri sektöründe üretilmektedir. GTİP'in 41, 42, 43 ve 64 fasıl grupları deri ürünleri sektörü tanımı altında yer alan ürünlerin dış ticaret kodlarıdır. Geniş bir üretim alanında faaliyet gösteren bu sektör daha çok el emeğine dayanan ancak yüksek uzmanlık gerektiren bir sektördür.

Her üç sektörde de standart basit ürünlerin üretiminin ya da yüksek katma değerli ürünlerdeki basit aşamaların sanayileşmekte olan ülkelere bırakıldığı, teknik tekstillerin, moda/marka ürünlerin ve otomasyona dayalı üretim yapısının gelişmiş ülkelerce tasarımı yapıldığı görülmektedir. Kişiselleştirilebilen tasarımlar için teknolojik alt yapı çalışmalarını geliştiren ülkelerce hayata geçirilmektedir.

Küresel eğilimler incelendiğinde; yenilikçi ürünlere, sportif kıyafetlere, performans kumaşlarına ve kişiye özgü detaylar içeren ürünlere ilginin artmaya devam ettiği görülmektedir. Bunun yanında özel seri veya sınırlı sayıda üretim, tasarımcı imzası taşıyan koleksiyonlar gibi belirli sayıda üretimi içeren kavramların, perakende sektöründe önemi her geçen gün artmaktadır. Markalar tarafından sunulan bu özel tasarımlar, standart müşteri kitlelerinin dışında farklı tüketici kitlelerine erişimi ve müşterinin marka bağlılığını arttırmayı amaçlamaktadır. İnternet satışlarında da büyüme trendi görülmektedir.

Teknik tekstiller alanında gelişmeler yaşanmakta, tıbbi alanda tekstil malzemelerinden yapay organ yapımı konusunda çalışmalar devam etmekte, teknik tekstillerin araçlarda, yol yapımında, inşaatlarda yalıtım malzemesi olarak, nemden koruyucu sıva malzemesi olarak kullanımına sıklıkla rastlanmaktadır. Fotovoltaik (güneş ışığından elektrik enerjisi üreten) tekstiller ise giyilebilir teknolojiye örnektir. Askeri alanda uygulamalara başlanmış olan fotovoltaik tekstiller için günümüzde ağırlıklı olarak silikon esaslı güneş pilleri kullanılmaktadır. Ernst&Young Telekomünikasyon Raporu'na göre 2020 yılında giyilebilir teknolojiler pazarının dünyada 169 milyon cihaza ulaşması beklenmektedir.

İngiltere'de nano teknoloji ve fotokatalist teknolojisi kullanılarak üretilen elbise ve denim pantolonlar, içerdiği titanyum dioksit nanopartikülleri sayesinde havayı temizlemekte, kullanım esnasında yani güneş ışığı gördüğünde havadaki zararlı emisyonları parçalamakta, ardından nötralize olmakta ve giysi üzerindeki kirlilik yıkamayla uzaklaştırılmaktadır.

Küresel anlamda teknik ve akıllı tekstillerin, tekstil takviyeli kompozitlerin, yeni nesil malzemelerle, 3 boyutlu yazıcılarla ve dijital baskı teknolojileriyle yapılan üretimlerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

SEKTÖRLERİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL DURUMU

SEKTÖRLERİN KAPSAMLARI, ÜRETİLEN BAŞLICA ÜRÜNLER VE ÜRETİM EĞİLİMLERİ

Türkiye'de bir yandan yurtdışında güçlü marka imajı olan firmalara üretim yapılmakta diğer yandan markalaşma, pazarlama, tasarım ve stratejiye daha fazla önem verilmektedir. Yüksek teknolojiye yönelik üretim çalışmalarını yapmakta, teknik ve fonksiyonel tekstilde yaşanan gelişmelerle sektör, yeni alanlara da taşınmaktadır.

Örneğin karbon fiber ipliklerin örülüp reçine ile kaplanması sonucu ortaya çıkan kompozit malzeme, hafifliği ve dayanıklılığı ile ön plana çıkmakta, bu özelliği ile otomotiv ve havacılık sektörlerinde lastik ve gövdenin hafifletilmesinde kullanımı konusunda çalışmalar yapılmaktadır.(2008-2013 yılları arasında küresel karbon elyaf talebi yıllık %8 artarken, 2013-2015 yılları arasında talep %13 artmıştır)

TÜBİTAK tarafından desteklenen projelerde ise askeri amaçlı kullanıma dair teknik tekstillere (mikrodalga frekansındaki radara yakalanmayan tekstil gibi) yönelik ciddi çalışmaların gerçekleştirildiği görülmektedir.

Son yıllarda geri dönüşüm oldukça önemli hale gelmiştir. Üretim ve tüketim dünya genelinde artmakta, ekolojik ve ekonomik sebepler üretimin ve tüketimin her aşamasında geri dönüşümü zorunlu kılmaktadır. Gelişmiş ülkelerde atık malzemenin, ikincil hammadde olarak kullanıldığı görülmektedir. Ülkemizde de kullanılmış pamuğun geri dönüşümü ve pet şişelerden polyster iplik üretimi Uşak'ta gerçekleştirilmektedir.

Uşak, tekstil atıklarının toplanma ve işleme merkezi olarak önemini korumaktadır. Türkiye'nin ve dünyanın çeşitli yerlerinden toplandıktan sonra Uşak'a getirilen atıklar, kaba bir ayrımına tabi tutulduktan sonra kesim işlemi uygulanmaktadır. Atıkların bir kısmıyla keçe yapılarak otomobil sanayi, yatak yapımı gibi alanlarda kullanılmakta, iplik haline getirilenlerden ev tekstil ürünleri, perde, kıyafet, koltuk kılıfı üretilebilmektedir. Geri dönüşümle bu atıklar tekrar ekonomiye kazandırılmaktadır.

Otomotiv, beyaz eşya, inşaat ve mobilya sektörlerinin ihtiyaç duyduğu keçelerin, tekstil atıklarının geri dönüştürülmesi suretiyle elde edilmesi mümkün olup İzmir'de ve Kayseri'de de bu alanda üretim yapılmaktadır.

Dünyada tüketici talepleri doğrultusunda çevre dostu tekstillerin üretimine yönelik yenilikçi projeler sürdürülebilirliğin sağlanması adına ön plana çıkmıştır. Sürdürülebilir tekstil üretimi (STeP) kavramı ülkemizde de üzerinde durulan önemli bir kavramdır. Soya liflerinden ve mısır dekstrozunun fermantasyonuyla elde edilen liflerden üretilmiş kumaşlar kullanılmaya başlanmıştır. Bir üniversitemizde, atık çaydan boyarmadde üretimi konusunda çalışmalar yapılmaktadır.

SEKTÖRLERİN ALT SEKTÖRLERİ VE ETKİLEŞİM HALİNDE OLDUĞU DİĞER SEKTÖRLER

Tekstil ve hazır giyim birlikte değerlendirildiğinde elyaftan başlayarak mamul giysi veya kullanım eşyasına kadar oldukça uzun bir üretim zincirine sahiptir. Her iki sektör genel itibarıyla elyaf, iplik, dokuma, örme, dokusuz yüzey, boya-terbiye, hazır giyim ve konfeksiyon alt sektörlerinden oluşmaktadır.

Tekstil sektörü pamuk, yün gibi ihtiyaç duyulan doğal elyaflar nedeniyle tarım ve hayvancılık sektörüyle, sentetik elyaflar nedeniyle petrokimya sanayii ile etkileşim halindedir. Boya-terbiye kimyasalları açısından kimya sanayii ile etkileşen sektör, hazır giyim ve konfeksiyonda aksesuar sanayii ile iç içedir. Ayrıca bu sektörler otomotivden, inşaat, ağır sanayiden tıba kadar pek çok sektörle teknik açıdan ilişki içindedir. Deri ürünleri sektörü tabaklama ve deri işleme, saracıye ürünleri, deri giyim eşyası, kürkten eşya ve ayakkabı üretimi olmak üzere geniş alt sektör grubuna sahiptir. Üretimde ham deri ve kürk ihtiyacı sebebiyle hayvancılık sektöründen beslenen deri ürünleri sektörü, kullanılan deri işleme ve arıtma kimyasalları nedeniyle de kimya sektörüyle yakın ilişki içindedir.

SEKTÖRLERİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL DURUMU

SEKTÖRLERİN ALT SEKTÖRLERİ VE ETKİLEŞİM HALİNDE OLDUĞU DİĞER SEKTÖRLER

Lojistik, perakende ve mağazacılık sektörleri ile etkileşim kaçınılmazdır.

Dünyanın önde gelen tekstil ve hazır giyim üreticilerinden biri olan ülkemiz bu avantajını yeni nesil üretim teknolojilerine ve makinelerine yaptığı yatırımlarla devam ettirmektedir. Makine sektörü ile yakın ilişki içinde olan TH sektörünün makine ithalatına ilişkin değerlendirmeler, International Textile Manufacturers Federation - Annual International Textile Machinery Shipment Statistics, June 2019 (Uluslararası Tekstil Üreticileri Federasyonu - Yıllık Uluslararası Tekstil Makineleri Sevkiyatı İstatistikleri, Haziran 2019) kapsamında aşağıda yer almaktadır (sadece yeni makine sevkiyatı);

Kısa elyaf (pamuk tipi) eğirme makineleri küresel sevkiyatında bir önceki yıla oranla 2018 yılında %1,5 artış (126 bin iş) yaşanmış ve 2018 yılında küresel sevkiyat 8,66 milyon iş seviyesinde olmuştur. 2018 yılında ise kısa elyaf eğirme makinelerinde en yüksek yatırım artışına ulaşan yatırımcılar sırasıyla Güney Kore (%834), Türkiye (%306), Vietnam (%290) ve Mısır (%285)'dir. En büyük yatırımcılar ise; Çin, Hindistan, Özbekistan, Vietnam, Bangladeş ve Endonezya'dır.

Uzun elyaf (yün tipi) eğirme makinesi küresel sevkiyatı 2018 yılında bir önceki yıla oranla %27 düşüş (45 bin iş) ile 120 bin iş seviyesinde küresel sevkiyat gerçekleşmiştir. Türkiye, uzun elyaf (yün tipi) eğirme makinelerinde 2013 ve 2014 yıllarında en büyük yatırımcı konumundadır. Türkiye'nin sevkiyatı 2014 yılında bir önceki yıla oranla %95 oranında artmış ve 67.000 iş seviyesinde gerçekleşmiştir ki bu da küresel ticaretin %49'una tekabül etmektedir. 2015 yılında ise Türkiye'nin sevkiyatı %83 oranında düşmüş ve 11.160 iş seviyesinde kalmıştır. 2016 yılına gelindiğinde ise Türkiye'nin sevkiyatı bir önceki yıla oranla %153 oranında artarak 27.800 iş seviyesinde gerçekleşmiştir. 2017 yılında uzun elyaf (yün tipi) eğirme makinelerinde en büyük yatırımcı Çin'dir. 2018 yılında ise en büyük yatırımcılar sırasıyla Türkiye, İran, Çin, İtalya ve Vietnam'dır.

Open-end rotor yatırımları incelendiğinde 2018 yılında küresel sevkiyatın bir önceki yıla oranla %13 civarında (83 bin iş) artarak 721 bin rotor civarında olmuştur. 2018 yılında en büyük yatırımcı Çin'dir.

Tek-ısıtıcılı çekimli tekstüre makineleri (ağırlıklı olarak poliamid filament için) küresel sevkiyatı 2018 yılında %48 civarında artış göstererek 2017 yılında 15.500 iş olan değerden 22.800 işe ulaşmıştır. Çin %68, Japonya %11 pay ile en büyük iki yatırımcıdır.

İki-ısıtıcılı çekimli tekstüre makineleri (ağırlıklı olarak polyester filament için) küresel sevkiyatı ise 2018 yılında bir önceki yıla oranla %50 oranında artarak 490.000 iş seviyelerine ulaşmıştır. Çin %68 pay ile en büyük yatırımcıdır.

Mekiksiz (hava jetli, su jetli, kancalı, mekikçikli) dokuma makineleri küresel ticareti bir önceki yıla oranla 2018 yılında %39 artış göstermiş ve 133.500 adede ulaşmıştır. Aynı ayrı değerlendirildiğinde ise hava jetli 32.750, su jetli 69.240 ve kancalı/mekikçikli 31.560 adet civarlarındadır. Her üç kategoride de en büyük yatırımcılar Çin ve Hindistan'dır.

Türkiye, Bangladeş ile birlikte, kancalı/mekikçikli dokuma makinesi sevkiyatında önemli bir pay (%18) almıştır.

Yuvarlak örme makinelerinin küresel ticareti 2018 yılında bir önceki yıla oranla %4 azalarak 26.300 adet seviyesinde gerçekleşmiştir. En büyük yatırımcı %48'lik payı ile Çin'dir, Çin'i sırasıyla Hindistan (2.680 adet) ve Vietnam (1.440 adet) izlemektedir.

Elektronik düz örme makinesi, 2018 yılında 2017 yılına oranla %20 oranında azalışla küresel sevkiyat, 160 bin makine seviyelerinde gerçekleşmiştir. 2017 yılı rakamlarına göre elektronik düz örgü makineleri yatırımında en büyük yatırımcı %76'lık pay ile (154.850 adet makine) Çin'dir. 2018 yılında yine en büyük yatırımcı %86'lık pay ile (122.550 adet) Çin olmuştur.

SEKTÖRLERİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL DURUMU

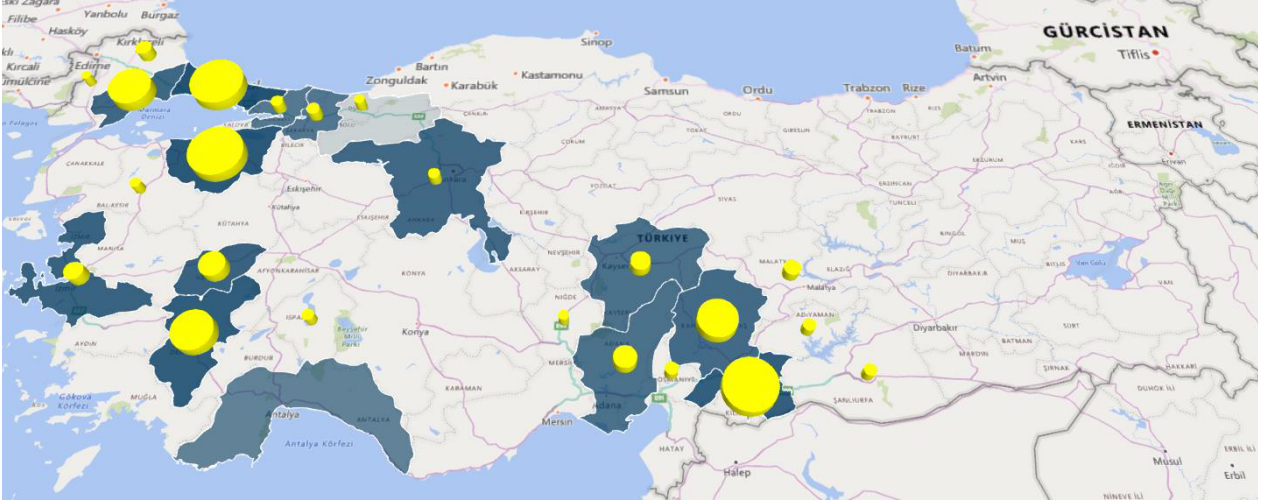
SEKTÖRLERİN BÖLGESEL YAPISI VE KÜMELENMELER

Sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin ağırlıklı üretimleri bölgesel özellik göstermektedir.

İplik üretimi Kahramanmaraş, İstanbul, Gaziantep, Bursa gibi illerde yoğun olarak yapılırken, Denizli'de havlu, bornoz, ev tekstili imalatı, Uşak'ta iplik, battaniye, geri dönüşüm, Çorlu ve Çerkezköy'de terbiye, Adana'da pamuklu dokuma ve terbiye, Gaziantep'te dokusuz yüzey, makine halıcılığı, İstanbul'da konfeksiyon ve örme imalatı ön plana çıkmaktadır. Sadece yuvarlak örme üretim kapasitesi dikkate alındığında ise İstanbul'u sırasıyla Tekirdağ, Maraş ve Bursa izlemektedir. Şanlıurfa pamuk üretiminde ön sıradadır.

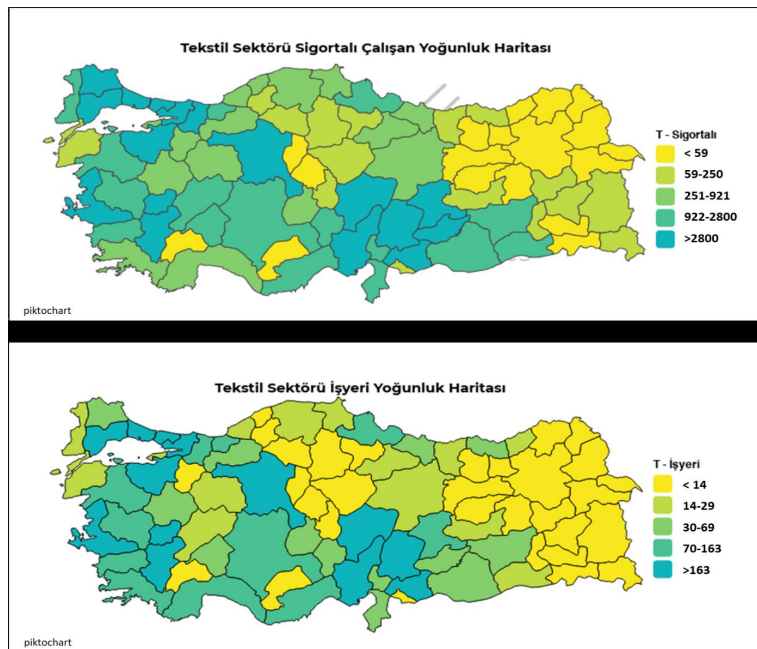
Deri işleme firmaları İstanbul-Tuzla, İzmir-Menemen, Tekirdağ-Çorlu, Uşak, Bolu-Gerede, Balıkesir-Gönen, Manisa-Kula'da, ayakkabı firmaları İstanbul, İzmir, Konya ve Gaziantep'te, kürkten eşya imalatı yapan firmalar İstanbul'da, saracıye firmaları İstanbul ve Ankara'da yoğunlaşmıştır. Deri hazır giyim firmaları ise daha çok İstanbul ve İzmir'de yer almaktadır.

TEKSTİL SEKTÖRÜ İŞYERİ VE SİGORTALI ÇALIŞAN YOĞUNLUK HARİTASI:

İŞYERİ

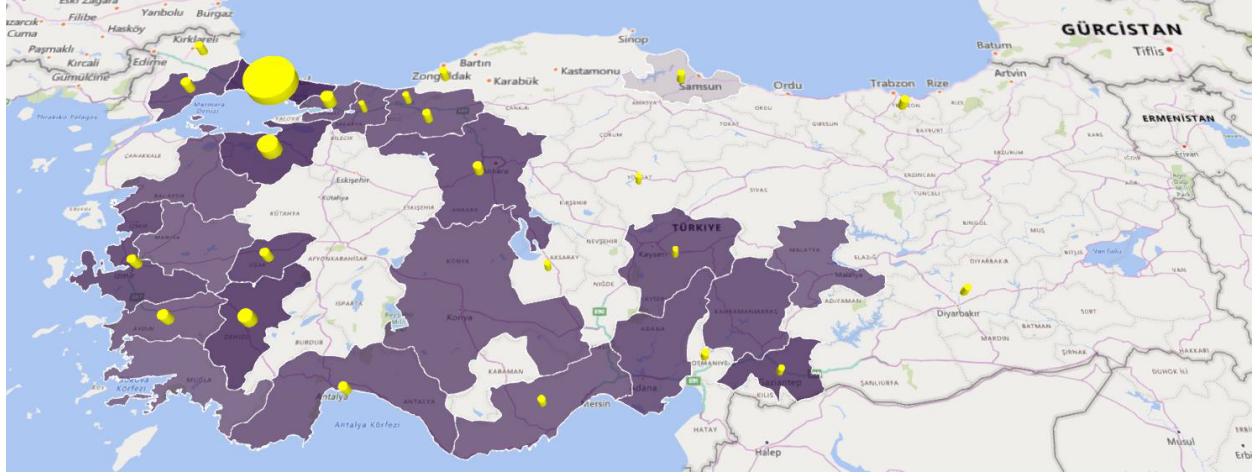
SİGORTALI

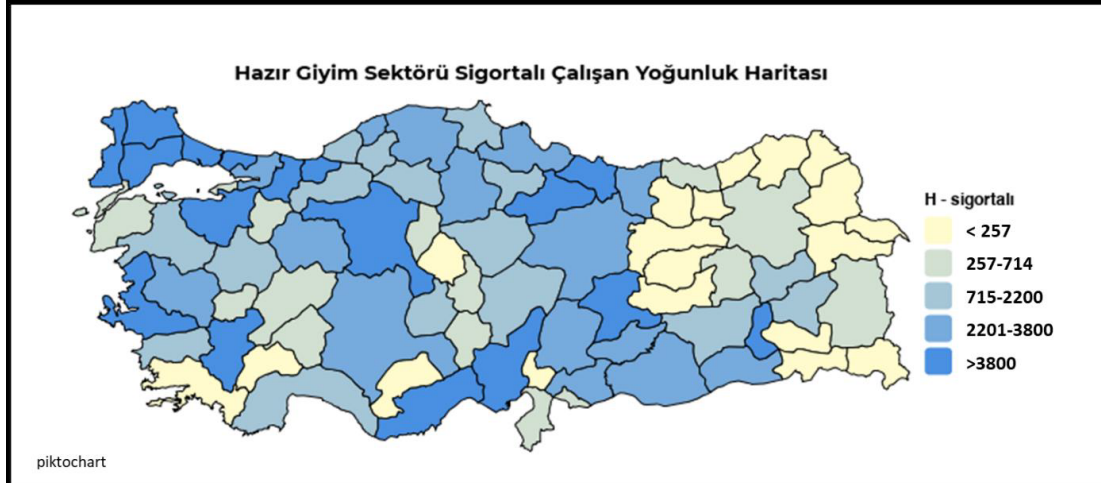
KAYNAK: HARİTALAR, SGK VERİLERİ BAZ ALINARAK HAZIRLANMIŞTIR

SEKTÖRLERİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL DURUMU

HAZIRGIYIM SEKTÖRÜ İŞYERİ VE SİGORTALI ÇALIŞAN YOĞUNLUK HARİTASI:

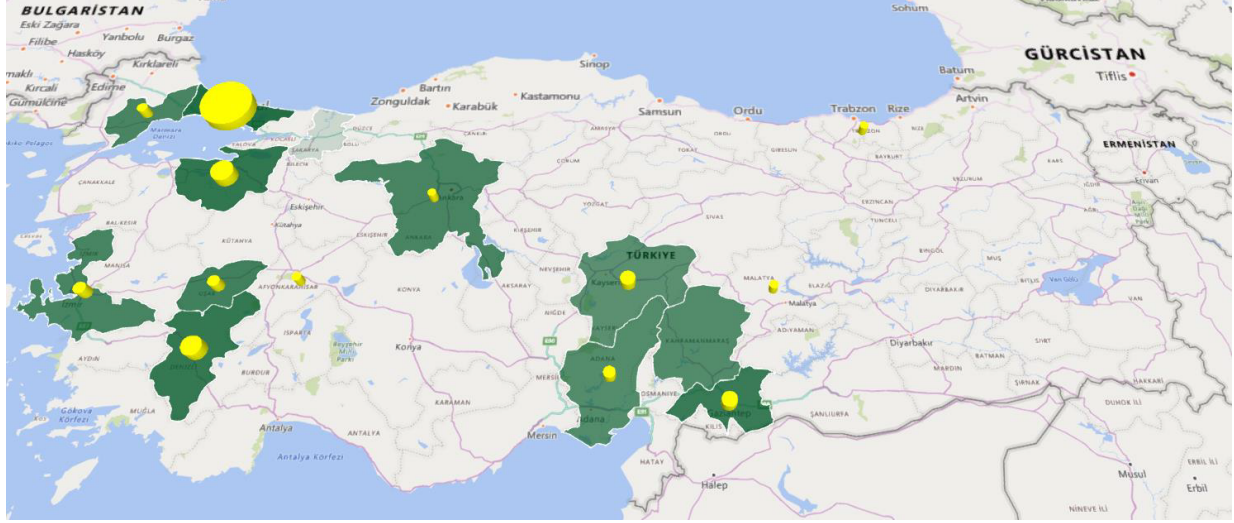
İŞYERİ SİGORTALI

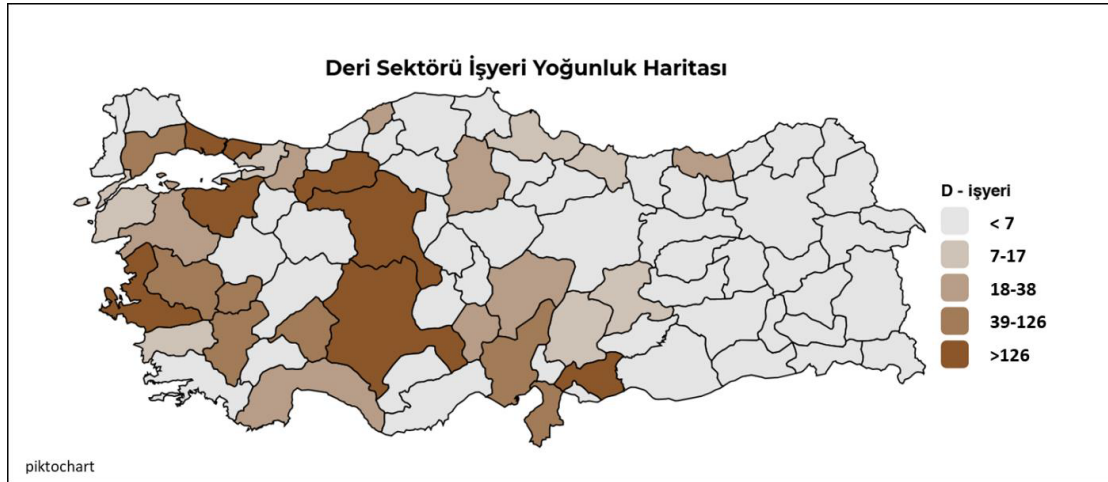
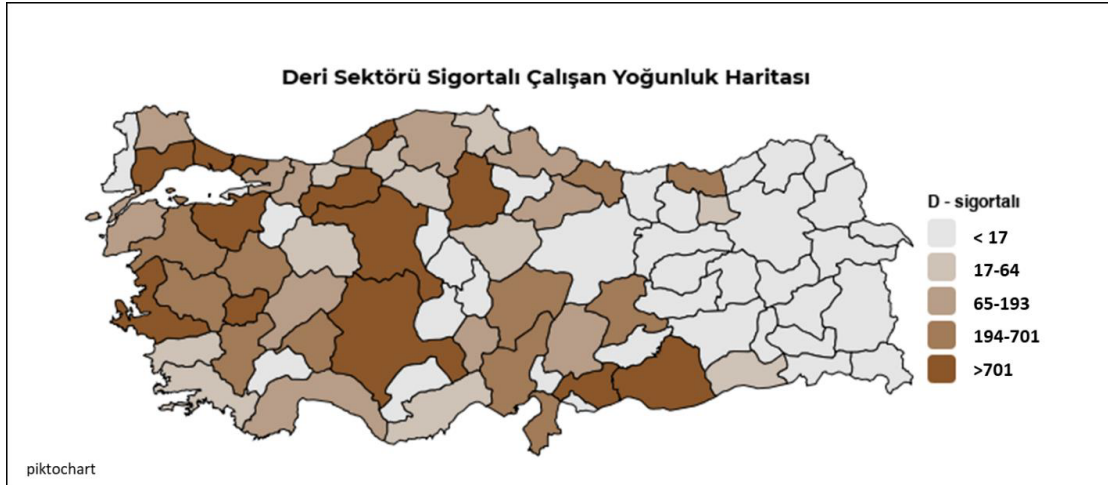
KAYNAK: HARİTALAR, SGK VERİLERİ BAZ ALINARAK HAZIRLANMIŞTIR

SEKTÖRLERİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL DURUMU

DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ İŞYERİ VE SİGORTALI ÇALIŞAN YOĞUNLUK HARİTASI:

İŞYERİ SİGORTALI

KAYNAK: HARİTALAR, SGK VERİLERİ BAZ ALINARAK HAZIRLANMIŞTIR

SEKTÖRLERİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL DURUMU

SEKTÖRLERİN İŞYERİ SAYISI VE İSTİHDAMI

Lokomotif görevi gören büyük şirketlerden ve çok sayıda küçük şirketten oluşan ekosistem, yüksek istihdam yaratarak, ülkemizin sosyoekonomik dengesini sağlamada etkili rol oynamaktadır.

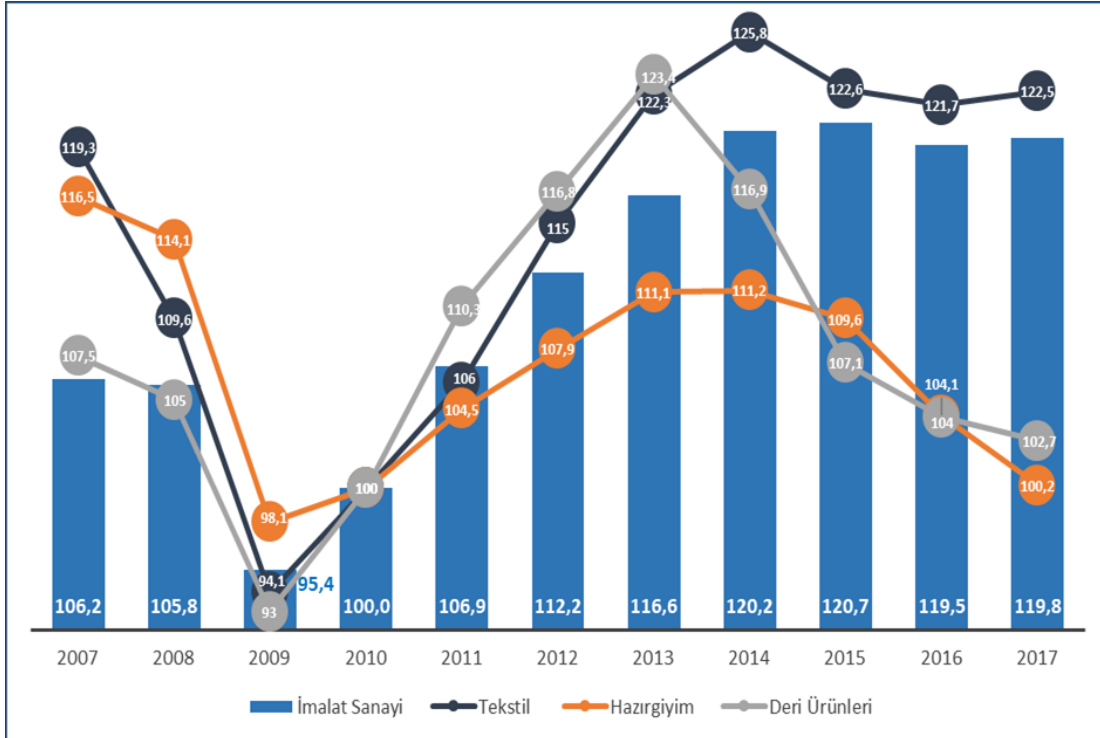
THD SEKTÖRLERİ İŞLETME BÜYÜKLÜKLERİ DAĞILIMI VE ÇALIŞAN SAYILARI

2018	MİKRO İŞLETME	%	KÜÇÜK İŞLETME	%	ORTA BÜYÜKLÜKTE İŞLETME	%	BÜYÜK İŞLETME	%	TOPLAM İŞLETME SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI (KİŞİ)
TEKSTİL	11.918	70,05	3.360	19,9	1.319	7,8	307	1,8	16.904	413.041
HAZIR GİYİM	25.239	75,4	6.098	18,2	1.923	5,7	231	0,7	33.491	525.146
DERİ ÜRÜNLERİ	5.154	81,2	1.015	16,0	161	2,5	14	0,2	6.344	59.128
THD TOPLAMI	42.311	74,6	10.473	18,5	3.403	6,0	552	1,0	56.739	997.315
İMALAT SANAYİ	214.838	79,6	43.252	16,0	10.009	3,7	1.777	0,7	269.876	3.631.873
TÜM SEKTÖRLER	1.638.363	87,2	204.791	10,9	31.753	1,7	4.864	0,3	1.879.771	14.229.170

KAYNAK: SGK AYLIK İSTATİSTİK BÜLTENLERİ

2018 Aralık ayı SGK kayıtlarına göre 14.229.170 sigortalı çalışan arasında 3.631.873'ü imalat sanayinde kayıtlı olup, bunlardan 413.041 kişi tekstil imalatında (16.904 firmada), 525.146 kişi hazır giyim imalatında (33.491 firmada), 59.128 kişi ise deri ürünleri imalatında (6.344 firmada) istihdam edilmektedir.

YILLARA GÖRE İSTİHDAM ENDEKSİ (2010=100)

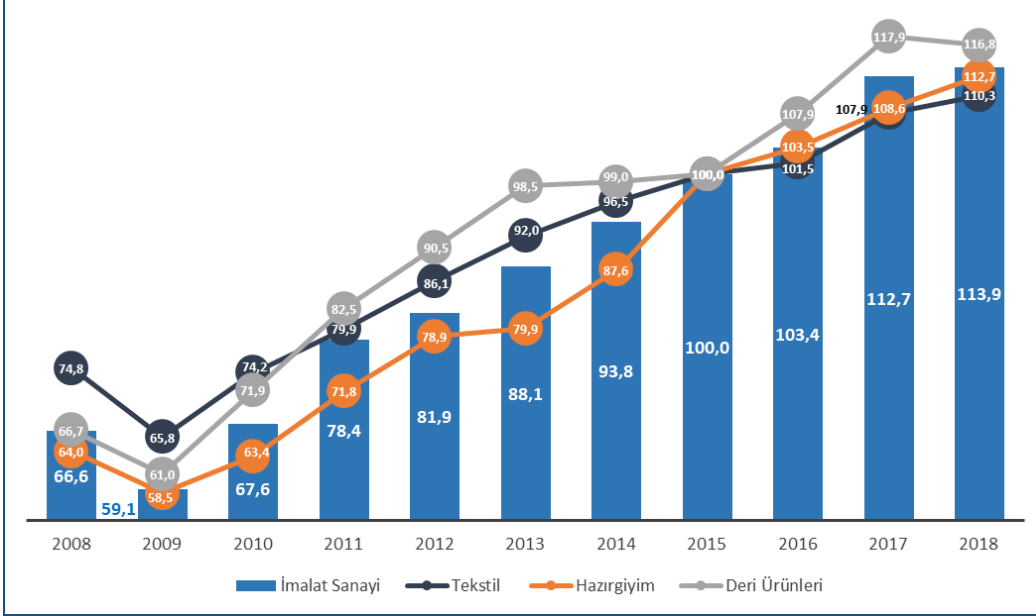
KAYNAK: TÜİK İSTİHDAM ENDEKSİ, 2010=100

SEKTÖRLERİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL DURUMU

SEKTÖRLERİN ÜRETİM ENDEKSİ

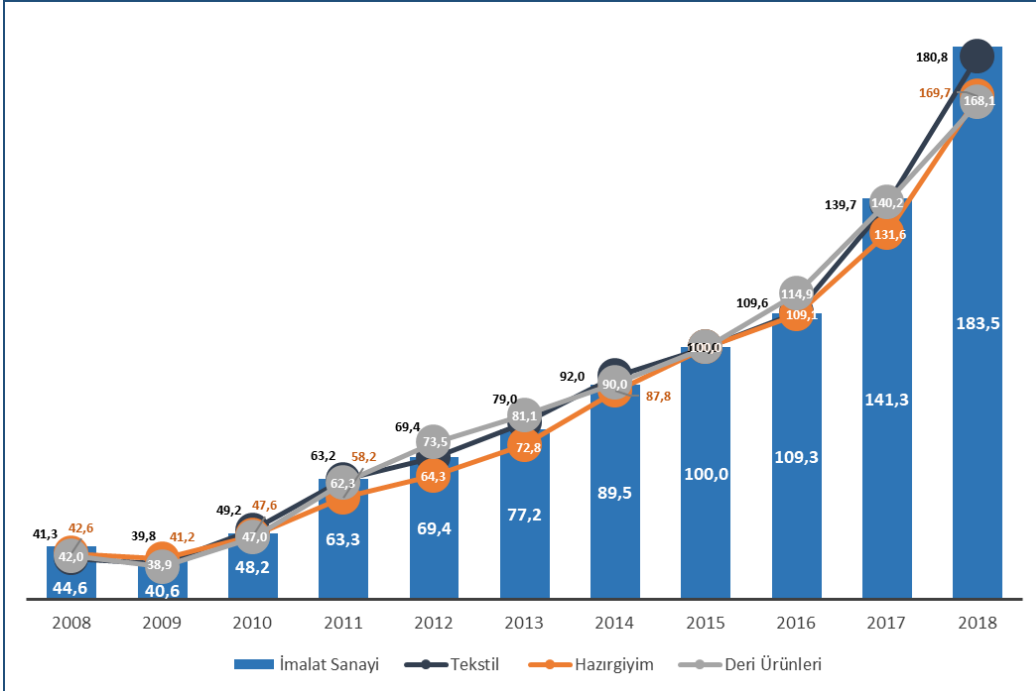
2008-2009 krizinde üretimde yaşanan düşüş sonrası, THD sektörlerinde 2010 yılından 2013 yılına kadar genel bir toparlanma görülmüştür.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (2015=100)

KAYNAK: TÜİK SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

SANAYİ CİRO ENDEKSİ (2015=100)

KAYNAK: TÜİK SANAYİ CİRO ENDEKSİ

2009 yılı cirolarında görülen düşüş sonrası, THD sektörlerinde 2010 yılından itibaren toparlanma görülmektedir.

SEKTÖRLERİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL DURUMU

SEKTÖRLERİN KATMA DEĞERİ

FAKTÖR MALİYETİ İLE KATMA DEĞER (MİLYON TL)

	2014		2015		2016		2017	
	TL	%	TL	%	TL	%	TL	%
İmalat Sanayi	193.807	100	235.233	100	274.405	100	343.595	100
Gıda Ürünleri Sanayi	22.070	11,4	26.342	11,2	31.546	11,5	36.554	10,6
Tekstil Sanayi (T)	19.275	9,9	23.033	9,8	26.347	9,6	32.860	9,6
Ana Metal Sanayi	15.139	7,8	17.865	7,6	22.199	8,1	32.810	9,5
Motorlu Kara Taşıt. San.	13.340	6,9	16.252	6,9	19.608	7,1	26.415	7,7
Fabrikasyon Metal Ürünler	14.387	7,4	17.361	7,4	20.286	7,4	24.792	7,2
Metalik Olmayan Mineral Ürünler	15.451	8,0	18.145	7,7	20.099	7,3	22.363	6,5
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine/Ekipman	12.088		14.825		16.677		21.176	6,5
Hazırgiyim Sanayi (H)	13.217	6,8	15.320	6,5	17.491	6,4	20.662	6,0
....								
Deri Ürünleri (D)	1.886	1,0	2.117	0,9	2.504	0,9	2.931	0,9
....								
THD Toplam	34.378	17,7	40.470	17,2	46.342	16,9	56.453	16,4

KAYNAK: TÜİK - EKONOMİK FAALİYETLERE GÖRE TEMEL GÖSTERGELER (2017 YILI SIRALAMASINA GÖRE)

2017 yılı verilerine göre; imalat sanayinde üretilen katma değer, ülkede üretilen toplam katma değerinin % 35,4'ünü oluşturmaktadır, THD sektörlerinin ürettiği katma değer imalat sanayi katma değerinin % 16,4'üne, ülkede üretilen toplam katma değerinin % 5,8'ine tekabül etmektedir.

THD sektörleri birlikte değerlendirildiğinde, ülkemizde en çok katma değer yaratan sektörler olması dikkate değerdir.

SEKTÖRLERİN AR-GE FAALİYETLERİ

Rekabet giderek yoğunlaşmakta, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) harcamaları artmaktadır. OECD (Data Gross Domestic Spending on R&D) verilerine göre; 2017 yılı itibariyle OECD ülkeleri arasında GSYH içinde Ar-Ge harcaması payı OECD ortalamasının üstünde olan ülkeler sırasıyla Güney Kore (%4,6), İsrail (%4,5), İsveç (%3,3), Japonya (%3,2), Avusturya (%3,2), Danimarka (%3,1), Almanya (%3,0), ABD(%2,8), Finlandiya (%2,8), Belçika (%2,6)'dır. 2017 yılı OECD ortalaması ise % 2,368'dir.

Türkiye'de 2017 yılı itibariyle GSYH içinde gayrisafi yurtiçi Ar-Ge harcaması payı % 0,961'tür.

THD sektörlerinde Ar-Ge faaliyetleri teknik tekstiller, akıllı tekstiller, tekstil takviyeli kompozitler, nano-teknoloji ile üretilmiş üstün performanslı ürünler, fonksiyonel tasarımlar, ekonomik çevreci yaklaşımlar ve geri dönüştürülmüş ürünler üzerinde yoğunlaşmaktadır. Sadece üründe değil süreç ve kullanılan teknolojide de inovasyonu hedef alan şirketlerin sayısı her geçen gün artmaktadır.

Ticari kesim Ar-Ge harcaması (milyon TL) ve ticari kesim Ar-Ge insan gücü (kişi sayısı) verileri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır..

SEKTÖRLERİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL DURUMU

SEKTÖRLERİN AR-GE FAALİYETLERİ

TİCARİ KESİM AR-GE HARCAMASI (MİLYON TL)

Yıl	Toplam Ar-Ge Harcaması	Ticari Kesim Ar-Ge Harcaması	İmalat Sanayi Ar-Ge Harcaması	Tekstil Ar-Ge Harcaması	Hazırgiyim Ar-Ge Harcaması	Deri Ürünleri Ar-Ge Harcaması	THD Ar-Ge Harcaması
	birim: milyon TL						
2017	29.855	16.981	9.941	156,8	45,2	4,3	206,2
2016	24.641	13.359	7.651	145,9	34,0	4,2	184,1
2015	20.615	10.309	5.179	126,9	19,3	4,5	150,7
2014	17.598	8.760	4.541	104,7	20,3	6,1	131,1

KAYNAK: TÜİK AR-GE İSTATİSTİKLERİ

TİCARİ KESİM AR-GE İNSAN GÜCÜ (Kişi)

Yıl	Toplam Ar-Ge İnsan Gücü	Ticari Kesim Ar-Ge İnsan Gücü	İmalat Sanayi Ar-Ge İnsan Gücü	Tekstil İmalatı Ar-Ge İnsan Gücü	Hazırgiyim İmalatı Ar-Ge İnsan Gücü	Deri Ürünleri İmalatı Ar-Ge İnsan Gücü	THD Ar-Ge İnsan Gücü
2017	266.478	101.404	49.870	1.689	592	55	2.336
2017 (TZE)	153.552	87.918	43.517	1.492	545	34	2.071
2016	242.213	83.873	40.287	1.137	349	58	1.544
2016 (TZE)	136.953	72.579	34.918	944	331	50	1.325
2015	224.284	77.551	36.070	1.291	282	79	1.652
2015 (TZE)	122.288	66.667	29.802	966	251	63	1.280
2014	213.686	73.737	34.948	1.154	256	104	1.514
2014 (TZE)	115.444	61.945	28.583	845	221	96	1.162

KAYNAK: TÜİK AR-GE İSTATİSTİKLERİ

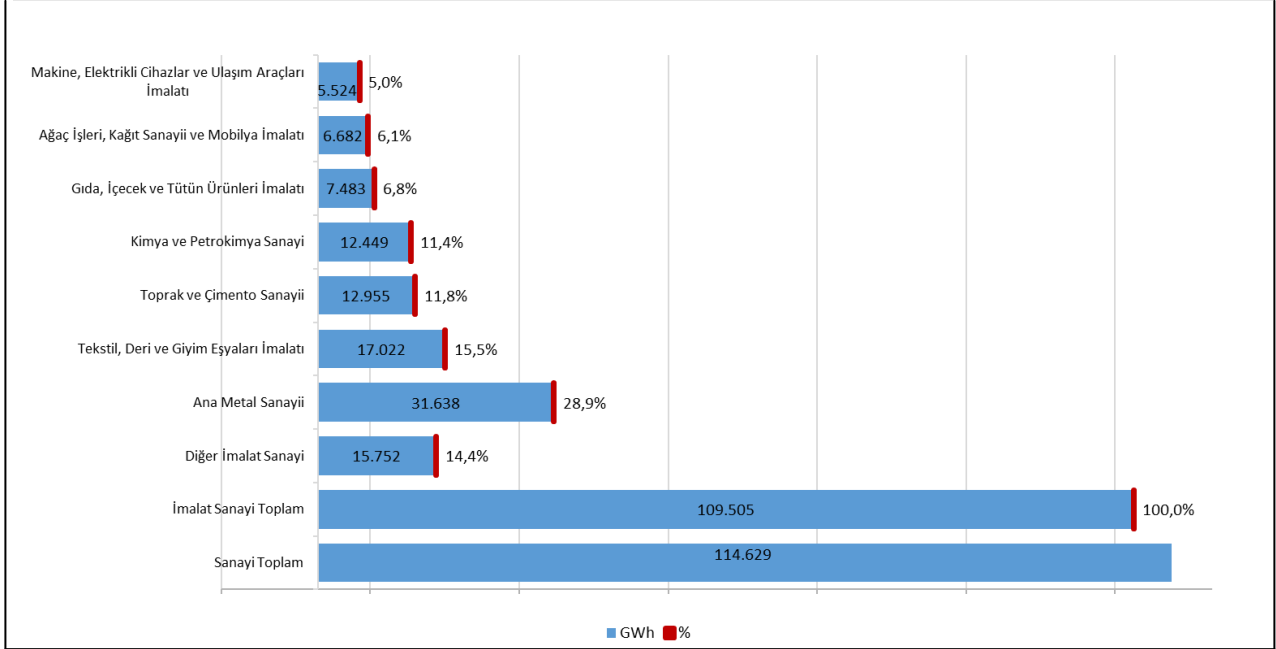
TZE: TAM ZAMAN EŞDEĞERLİ

Bakanlığımız kayıtlarına göre 2019 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında muafiyetlerden yararlanan 1.178 Ar-Ge merkezinin 75'i tekstil (teknik tekstil dahil), hazırgiyim ve deri ürünleri sektörlerinde, 344 Tasarım merkezinin 70'i tekstil ve hazırgiyim sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

SEKTÖRLERİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL DURUMU

SEKTÖRLERİN ELEKTRİK TÜKETİMİ

SANAYİ SEKTÖRLERİNİN ELEKTRİK TÜKETİMLERİ (2017)

KAYNAK: ENERJİ VE TABİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji İşleri Genel Müdürlüğü istatistiklerine göre 2017 yılında Türkiye’de toplam 247.169 Gigavat saat (GWh) elektrik tüketilmiş olup, bunun 114.629 GWh’i (%46,4) sanayi tüketiminden, 109.505 GWh’i ise imalat sanayi tüketiminden kaynaklanmaktadır.

THD sektörleri 17.022 GWh ile imalat sanayi sektörleri içerisinde ana metal sanayinden sonra en çok elektrik tüketen sektördür. Bunda terbiye sanayinin ve sektörün geniş üretim ağının payı büyüktür. Geneli Marmara Bölgesi’nde toplanan tekstil terbiye sanayinin ana girdileri; doğalgaz, ısı enerjisi, buhar ve elektriktir. Tekstil terbiyesinde 1 kg mal üretimi için 1,5 kilovat/saat elektrik ve 1,10 santimetreküp doğalgaz harcanmaktadır.

SEKTÖRLERİN DIŞ TİCARETİ

SEKTÖRLERİN DIŞ TİCARETİ

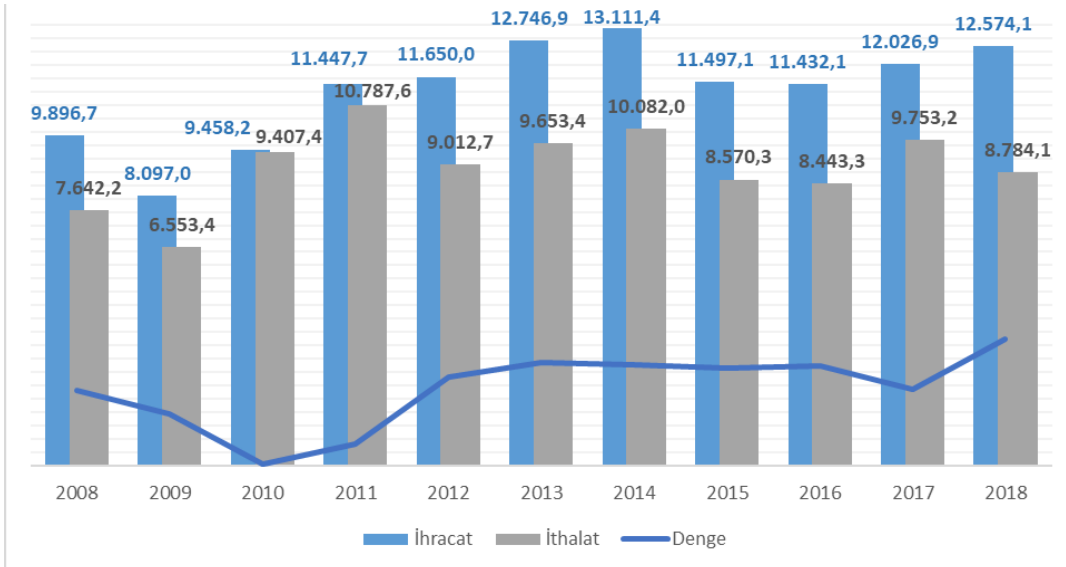
THD sektörleri, dış ticaret fazlası ve istihdam olanakları ile ülkemiz imalat sanayisinin mihenk taşlarından birini oluşturmaktadır. THD sektörlerinde birçok ürün grubunda ülkemiz dünya ihracatında ilk sıralarda yer almaktadır. Ancak hammadde ve ara malı arzı, sektörün yüksek üretim kapasitesini karşılayamamaktadır.

TÜRKİYE'NİN THD SEKTÖRLERİ DIŞ TİCARETİ (2018, MİLYON DOLAR)

	İHRACAT	İTHALAT	DIŞ TİCARET DENGESİ
TEKSTİL	12.574,1	8.784,1	3.790,0
HAZIR GİYİM	15.319,7	1.690,0	13.629,7
DERİ ÜRÜNLERİ	1.594,5	1.177,9	416,6
THD TOPLAMI	29.488,3	11.652,0	17.836,3

KAYNAK: TİCARET MERKEZİ (ITC) TRADEMAP

YILLAR İTİBARIYLA TEKSTİL SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİMİZ (MİLYON DOLAR)

KAYNAK: TİCARET MERKEZİ (ITC) TRADEMAP

2018 yılı dünya tekstil ihracatında Türkiye %3,6'lık pay ile 6'ncı büyük ihracatçı konumundadır. Tekstil sektöründe 2018 yılında 8,8 milyar dolar ithalata karşılık 12,6 milyar dolar ihracat yapılmış ve dış ticaret fazlası 3,8 milyar dolar olmuştur.

2018 yılında lif, iplik ve kumaş ihracatımız 7 milyar dolar, ev tekstili, halı/yer kaplamaları, teknik eşya ve etiket/tül ihracatımız 5,7 milyar dolar civarındadır. Ürün bazlı dağılıma yönelik ayrıntılı grafik aşağıda verilmektedir.

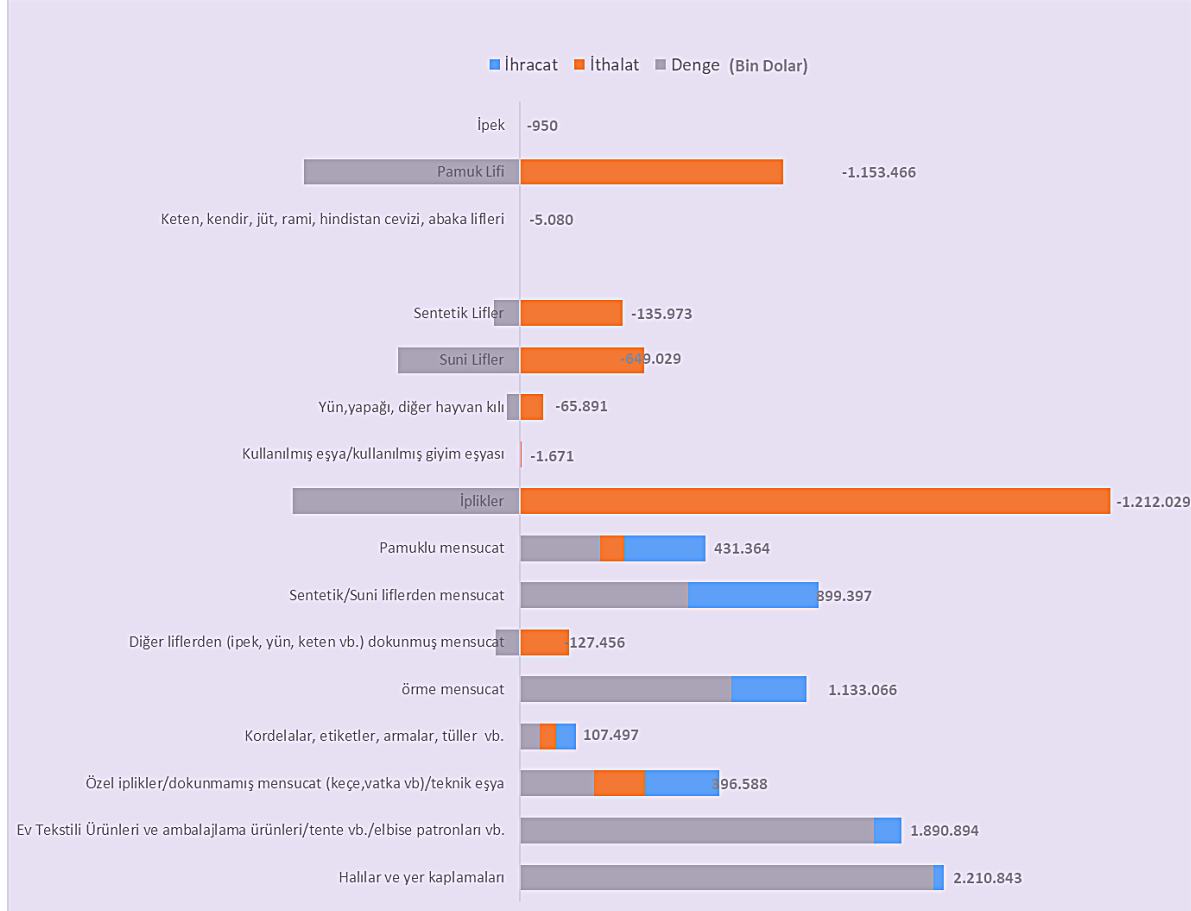
2018 yılında tekstil sektöründe ürün bazlı ihracat ve ithalat rakamları karşılaştırıldığında, dış ticaret dengesi pozitif yönde olan ürünler sırasıyla; halılar, ev tekstili ürünleri, örme mensucat, suni-sentetik liflerden mensucat, pamuklu mensucat, teknik eşya ve etiket/tül grubu ürünlerdir.

Dış ticaret dengemizin pozitif yönde olduğu halı ve yer kaplamaları ürün grubunda ülkemiz 2018 yılında, dünyanın 2'nci büyük halı ihracatçısı konumunu korumuştur (makine halısı, tuftel halı ve el halısı/kilim toplamında). 2018 yılında 16,7 milyar dolar olan dünya halı ve yer kaplamaları ihracatında Türkiye; 3 milyar dolar ihracat ile %18,12 paya sahip olmuştur.

Sadece makine halısı ihracatı dikkate alındığında ise ülkemiz açık ara lider konumunu devam ettirmektedir. Makine halısı özelinde 7,4 milyar dolar küresel ihracattaki payımız %26'dır (1,9 milyar dolar).

SEKTÖRLERİN DIŞ TİCARETİ

TEKSTİL SEKTÖRÜ ÜRÜN BAZLI DIŞ TİCARETİMİZ

KAYNAK: TÜİK

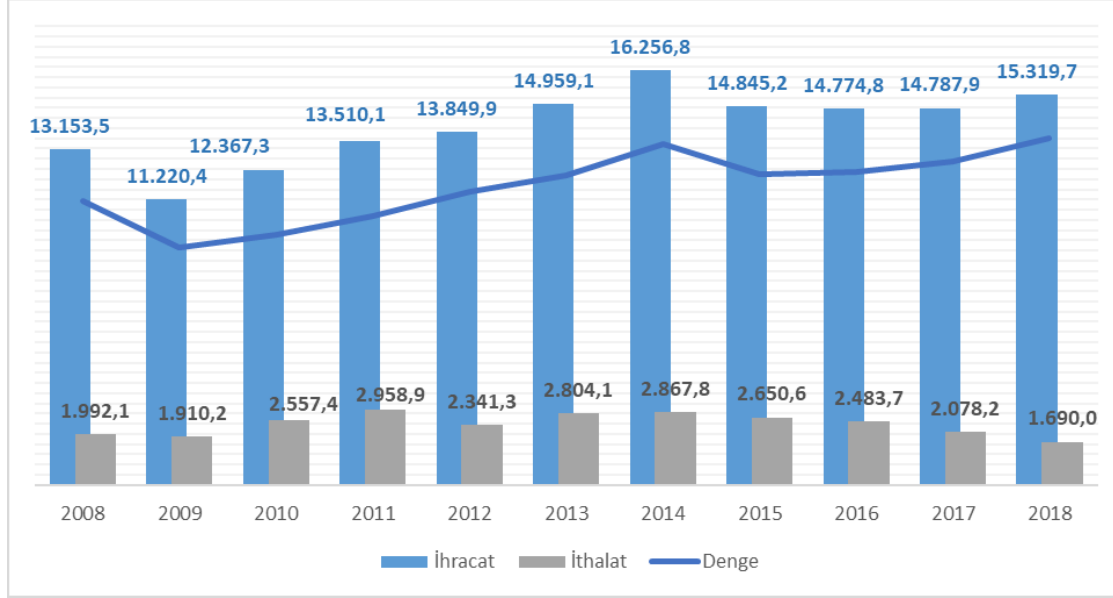
Türkiye, ev tekstili/havlu/bornoz ürün grubunda dünyanın 4'üncü büyük ihracatçısı, örme mensucat ihracatında yine dünyanın 4'üncü büyük ihracatçısıdır.

Ülkemiz, tekstil ve hazır giyim ihracatına bağlı hammadde ve ara malı ihtiyacını karşılamaya yönelik ithalat (lif ve iplik ithalatı) sebebiyle dünya tekstil ithalatında ön sıralarda yer almaktadır.

2018 yılında 8,78 milyar dolarlık tekstil sektörü ithalatımızda; pamuk elyafı ve ipliği, suni-sentetik elyaf ve iplik en önemli ithalat kalemlerimizdir. İplik ithalatımız 3,2 milyar dolarla tekstil sektörü ithalatımızın %35,4'ünü, pamuk lifi ithalatımız 1,4 milyar dolarla %15,8'ini, suni-sentetik elyaf ithalatımız 1,2 milyar dolarla %13,6'sını oluşturmaktadır. İplik ithalatımız içinde en önemli kalem ise suni/sentetik iplik ithalatımızdır (2,3 milyar dolar). Tekstil iplikleri dış ticaret açığımız 1,2 milyar dolardır.

SEKTÖRLERİN DIŞ TİCARETİ

YILLAR İTİBARIYLA HAZIRGIYIM SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİMİZ (MİLYON DOLAR)

Kaynak: Ticaret Merkezi (ITC)TradeMap

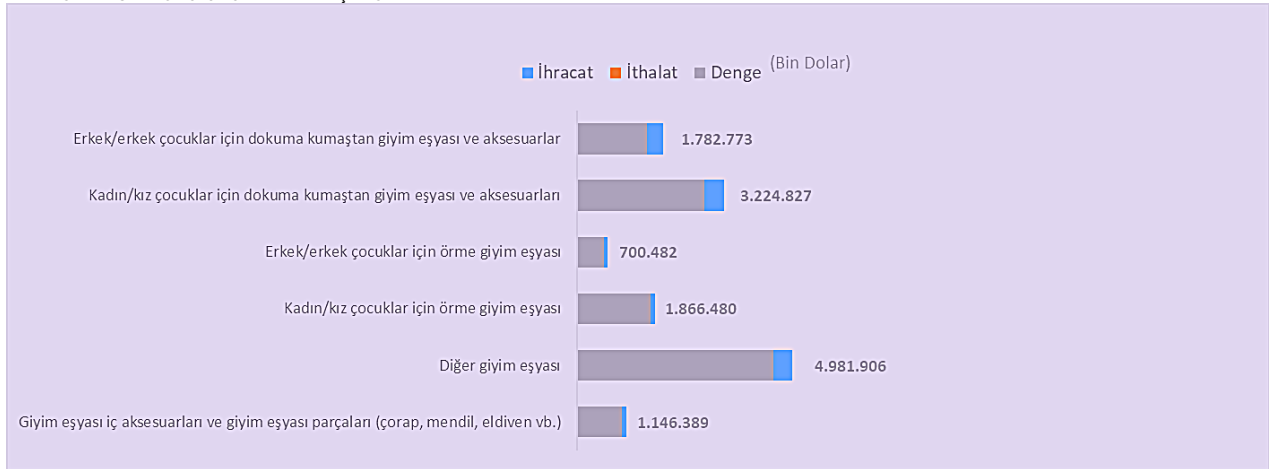
2018 yılında Türkiye, dünya hazır giyim ihracatından aldığı %3,2'lik pay ile 7'nci büyük ihracatçı konumundadır. İmalat sanayi sektörlerimiz içerisinde "net ihracatçı" sıralamasında 2018 yılında da 1'inci sırada yer alan hazır giyim sektöründe; 2017 yılında 12,7 milyar dolar dış ticaret fazlası verilmiş, 2018 yılında ise 15,3 milyar dolar ihracata karşılık 1,7 milyar dolar ithalat yapılmış ve 13,6 milyar dolar dış ticaret fazlası verilmiştir.

2018 yılı hazır giyim sektörümüzde dokuma kumaştan ve örme kumaştan dış giyim ihracatımız toplam 10 milyar dolardır. İç giyim/gece giyim/bornoz grubunda ise ihracatımız 3,4 milyar dolardır.

2018 yılında dünya çorap ihracatında, Çin 6,2 milyar dolar ile birinci, Türkiye 1,1 milyar dolar ile ikinci ve İtalya 0,87 milyar dolar ile üçüncü sırada yer almaktadır. Dünya çorap ihracatının %7,6'sını Türkiye gerçekleştirmiştir. İtalya'nın çorap ihracatının birim fiyatı 30,9 dolar/kg, Türkiye'nin 14,9 dolar/kg, Çin'in 10,7 dolar/kg'dir. Türkiye, çorap sanayinde AB'nin ikinci büyük tedarikçisidir.

Dünyada genişleyen bir pazar yapısına sahip olan bebek giyim eşyası ve spor amaçlı giyim eşyası alanlarında da ülkemiz ihracatı yükseliş eğilimindedir.

HAZIRGIYIM SEKTÖRÜ ÜRÜN BAZLI DIŞ TİCARETİMİZ

Kaynak: TÜİK

Hazır giyim ithalatımızda en önemli kalemi ise 1,2 milyar dolar ile dokuma kumaştan ve örme kumaştan dış giyim ithalatımız oluşturmaktadır.

SEKTÖRLERİN DIŞ TİCARETİ

EN FAZLA HAZIRGIYIM İHRACATI YAPTIĞIMIZ ÜLKELER VE İHRACAT MİKTARI (MİLYON DOLAR)

İhracat Yapılan Ülke	2015	2016	2017	2018*	2017-2018 Değişim (%)
Almanya	2.685	2.688	2.754	2.710	-1,6
İspanya	1.627	1.691	2.028	2.329	14,8
Birleşik Krallık	2.091	1.924	1.856	1.920	3,4
Hollanda	701	653	747	892	19,4
Fransa	723	693	686	741	8,0
Irak	699	503	661	617	-6,6
İtalya	514	513	461	474	2,8
Danimarka	391	409	377	392	4,1
ABD	273	291	311	351	12,9
Polonya	416	524	387	316	-18,4
İsrail	223	266	287	312	8,7
Belçika	291	280	267	263	-1,7
İsveç	199	216	226	233	2,9
Suudi Arabistan	241	267	225	219	-2,5
Rusya	159	103	161	215	33,3
Libya	148	96	100	160	59,5
Cezayir	174	179	176	158	-9,8
Bulgaristan	59	248	191	141	-26,3
Kırgızistan	76	105	146	139	-5,2
Romanya	465	94	100	129	28,1
Birleşik Arap Emirlikleri	137	133	124	125	0,8
Ukrayna	271	298	214	121	-43,4
İran	107	339	95	111	17,2
Sırbistan	62	66	81	100	23,8
Yıl Toplamı	14.845	14.775	14.788	15.320	3,6

Kaynak: Ticaret Merkezi (ITC) TradeMap (*sıralama 2018 yılı baz alınarak yapılmıştır)

EN FAZLA HAZIRGIYIM İHRACATI YAPTIĞIMIZ ÜLKELER VE İHRACAT MİKTARI (MİLYON DOLAR)

İthalat Yapılan Ülke	2015	2016	2017	2018*	2017-2018 Değişim (%)
Çin	753	721	511	403	-29,2
Bangladeş	751	652	419	260	-35,8
İtalya	143	133	134	128	0,4
Mısır	130	126	139	125	10,0
Vietnam	75	74	81	81	9,5
İspanya	62	64	78	78	21,7
Fas	48	53	60	61	14,7
Hindistan	95	74	63	54	-14,8
Kamboçya	84	65	60	54	-6,9
Gürcistan	60	57	79	41	36,8
Portekiz	32	32	34	33	7,2
Malezya	5	17	28	32	60,7
Pakistan	44	33	35	30	4,3
Bulgaristan	24	30	41	29	38,0
Endonezya	30	31	31	26	0,3
Srilanka	37	32	27	26	-13,6
Romanya	31	27	27	23	-1,0
Myanmar	2	7	17	23	134,9
Almanya	29	25	29	21	17,3
Moldova	10	14	20	16	41,4
Tunus	15	14	15	15	10,8
Tayland	12	11	10	10	-7,7
Fransa	12	9	9	9	3,3
ABD	12	11	8	9	-26,2
Birleşik Krallık	14	11	8	7	-26,6
Yıl Toplamı	2.651	2.484	2.078	1.690	-16,3

Kaynak: Ticaret Merkezi (ITC) TradeMap (*sıralama 2018 yılı baz alınarak yapılmıştır)

Hazirgiyim ihracatımızda AB üyesi ülkelerin ağırlığı hissedilmekte, ilk beş sırayı Almanya, İspanya, Birleşik Krallık, Hollanda ve Fransa almaktadır. Avrupa Birliği dışında ise Irak ve ABD dikkat çeken pazarlarımızdır.

Hazirgiyim ithalatımızda ise Çin, Bangladeş, Mısır ve İtalya ilk sıralarda yer almaktadır.

SEKTÖRLERİN DIŞ TİCARETİ

EN FAZLA TEKSTİL İHRACATI YAPTIĞIMIZ ÜLKELER VE İHRACAT MİKTARI (MİLYON DOLAR)

İhracat Yapılan Ülke	2015	2016	2017	2018*	2017-2018 Değişim (%)
ABD	840	883	1.048	1.162	10,9
Almanya	974	944	979	974	-0,5
İtalya	852	850	888	892	0,5
Bulgaristan	333	641	666	553	-17,0
Birleşik Krallık	508	473	496	550	10,8
Mısır	342	276	303	381	25,9
Suudi Arabistan	501	425	423	376	-11,2
İspanya	299	341	333	362	8,7
İran	348	462	454	352	-22,5
Hollanda	288	330	335	345	3,0
Polonya	325	337	348	326	-6,4
Romanya	330	328	306	317	3,5
Fransa	295	285	295	283	-4,0
Fas	238	253	272	254	-6,6
Irak	269	206	280	252	-10,0
Rusya Federasyonu	513	67	113	234	108,0
Belçika	211	220	222	230	3,6
Tunus	173	183	179	201	12,0
Belarus	58	93	135	191	41,7
Portekiz	145	135	142	179	26,3
Sırbistan	148	153	170	173	1,8
Yunanistan	143	154	161	172	6,6
Ukrayna	220	155	167	168	0,6
Çin	188	150	161	168	4,5
İsrail	159	175	172	165	-4,0
Cezayir	133	127	129	140	8,8
Birleşik Arap Emirlikleri	115	122	129	127	-1,6
Kazakistan	43	44	89	105	17,9
Yıl Toplamı	11.497	11.432	12.027	12.574	4,5

Kaynak: Ticaret Merkezi (ITC) TradeMap (*sıralama 2018 yılı baz alınarak yapılmıştır)

EN FAZLA TEKSTİL İHRACATI YAPTIĞIMIZ ÜLKELER VE İHRACAT MİKTARI (MİLYON DOLAR)

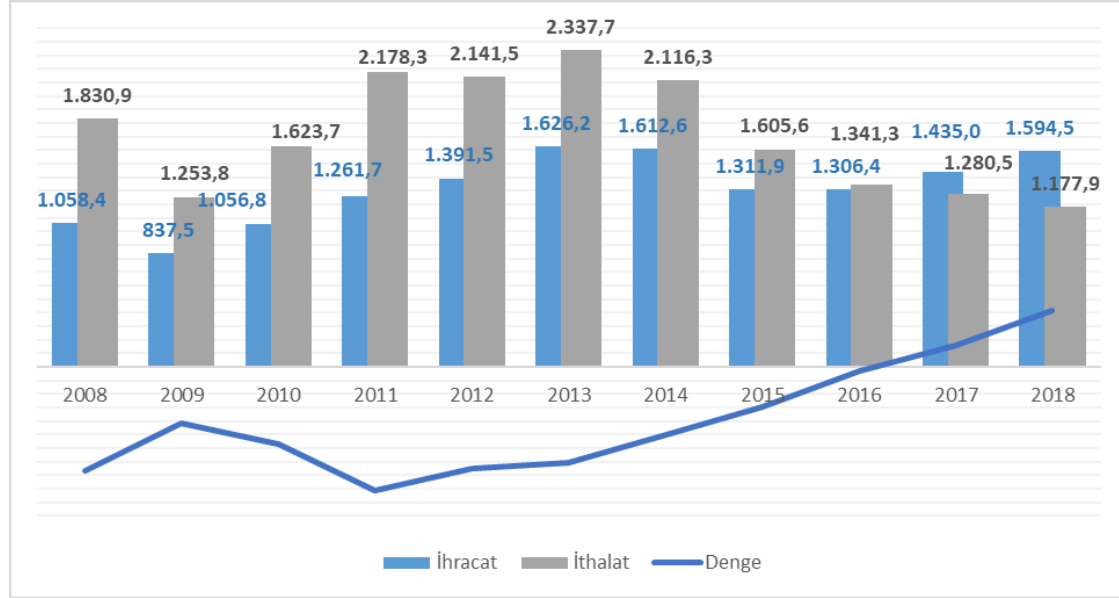
İthalat Yapılan Ülke	2015	2016	2017	2018*	2017-2018 Değişim (%)
Çin	1.674	1.745	1.842	1.652	-10,3
ABD	627	621	836	804	-3,8
Hindistan	719	710	888	688	-22,6
Endonezya	699	629	633	528	-16,6
İtalya	467	423	434	453	4,3
Güney Kore	294	293	378	432	14,3
Almanya	397	403	409	367	-10,3
Mısır	331	285	365	313	-14,3
Malezya	180	228	274	227	-17,1
Türkmenistan	435	361	321	216	-32,7
Pakistan	153	142	214	207	-3,3
Bangladeş	218	207	292	202	-30,8
Vietnam	261	228	207	199	-3,7
Tayland	196	196	168	183	8,9
Brezilya	119	185	177	174	-1,6
Yunanistan	200	148	218	169	-22,3
Avusturya	126	149	144	149	3,7
Özbekistan	42	82	121	129	7,0
İspanya	98	111	130	125	-3,7
Tayvan	133	92	98	113	15,9
Birleşik Krallık	89	81	80	86	8,1
Azerbaycan	9	12	43	82	91,5
Çek Cumhuriyeti	60	60	67	68	1,4
Avustralya	6	19	108	63	-41,8
Fransa	61	54	53	54	2,4
Romanya	48	51	61	52	-15,0
Yıl Toplamı	8.570	8.443	9.753	8.784	-9,9

2018 yılı itibariyle Tekstil ihracatımızda ABD, Almanya ve İtalya ihracat değeri açısından ilk sıralarda yer alan ülkelerdir. Rusya'ya ihracatımız 2015 yılından sonra azalma eğilimine girmiştir. Rusya 2015 yılında ihracat pazarlarımızda 4. sırada iken 2016, 2017 ve 2018 yıllarında ilk 15 'te yer alamamıştır. ABD pazarında ise genel bir ihracat artışı söz konusudur.

Tekstil ithalatımızda ise Çin, ABD, Hindistan ve Endonezya'nın ağırlığı görülmektedir.

SEKTÖRLERİN DIŞ TİCARETİ

YILLAR İTİBARIYLA DERİ ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİMİZ (MİLYON DOLAR)

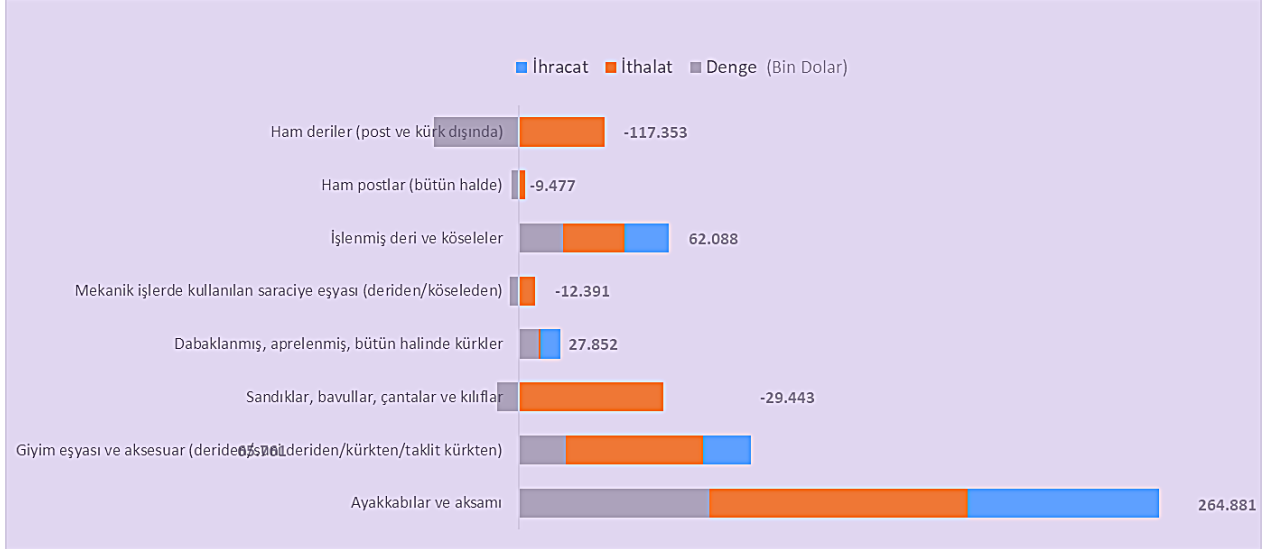

Kaynak: Ticaret Merkezi (ITC) TradeMap

2018 yılında deri ürünleri sektöründe 1,6 milyar dolarlık ihracata karşılık 1,2 milyar dolar ithalat yapılmış, 417 milyon dolarlık dış ticaret fazlası verilmiştir. Deri ürünleri sektöründe Türkiye dünya ihracatında 24. sırada yer almaktadır.

Deri ürünleri sektörümüz, ham deri ihtiyacının yaklaşık %70'ini ithalat yoluyla temin etmektedir. Küçükbaş ve büyükbaş ayrımı yapıldığında ise bu oran küçükbaşta %75, büyükbaşta %40 civarındadır. Türkiye küçükbaş hayvan derisinde (ham, tabaklanmış ya da ara kurutmalı koyun/kuzu derisi) Çin ve İtalya'nın ardından dünyanın 3'üncü büyük ithalatçısı konumundadır.

DERİ ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ ÜRÜN BAZLI DIŞ TİCARETİMİZ (2017)

Kaynak: TÜİK

02 Ağustos 2014 tarihli ve 29076 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/6692 sayılı İthalat Rejimi Kararına Ek Karar ile 10 Ağustos 2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere ayakkabı ve ayakkabı aksamına ilave gümrük vergisi uygulaması getirilmiştir. Uygulama menşe kriterine dayandırılmış ve ilave vergi, ürünün menşesine göre farklılık gösterecek şekilde düzenlenmiştir.

20 Haziran 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ve aynı gün yürürlüğe giren 2015/7722 sayılı İthalat Rejimi Kararına Ek Karar ile saracıye ürünlerine (42.02 GTİP) % 30 ilave gümrük vergisi getirilmiştir.

01 Eylül 2016 tarihli ve 29818 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2016/9118 sayılı İthalat Rejimi Kararına Ek Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar ile ayakkabı aksamı grubunda yer alan bazı GTİP'lere yönelik ilave gümrük vergisi oranlarında değişikliğe gidilmiştir.

SEKTÖRLERİN DIŞ TİCARETİ

EN FAZLA DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI YAPTIĞIMIZ ÜLKELER VE İHRACAT MİKTARI (MİLYON DOLAR)

İhracat Yapılan Ülke	2015	2016	2017	2018*	2017-2018 Değişim (%)
Rusya	119	53	123	186	51,1
Almanya	103	109	119	123	3,0
İtalya	107	74	87	111	28,5
Irak	130	91	107	97	-9,7
Fransa	54	61	65	66	1,4
Birleşik Krallık	66	57	57	54	-5,1
İspanya	33	41	46	53	15,5
ABD	35	42	45	48	7,5
Romanya	22	32	37	44	18,4
Güney Kore	15	16	26	39	52,2
Suudi Arabistan	35	40	39	35	-10,1
Bulgaristan	20	51	62	35	-43,8
Hindistan	11	15	27	32	19,2
Hollanda	27	29	28	31	11,3
Yıl Toplamı	1.312	1.306	1.435	1.595	11,1

Kaynak: Ticaret Merkezi (ITC) TradeMap (*sıralama 2018 yılı baz alınarak yapılmıştır)

EN FAZLA DERİ ÜRÜNLERİ İTHALATI YAPTIĞIMIZ ÜLKELER VE İTHALAT MİKTARI (MİLYON DOLAR)

İthalat Yapılan Ülke	2015	2016	2017	2018*	2017-2018 Değişim (%)
Çin	620	449	376	304	-19,1
İtalya	233	207	207	214	3,5
Vietnam	173	179	154	155	0,3
Endonezya	70	79	70	63	-10,2
İspanya	46	32	38	40	6,4
Hindistan	82	60	50	34	-31,5
Fransa	29	29	30	33	11,7
Almanya	21	18	23	22	-5,6
Kamboçya	9	11	13	16	19,9
Finlandiya	8	8	11	14	28,1
Romanya	16	16	18	13	-26,5
Portekiz	15	13	17	11	-35,5
Irak	5	7	12	11	-8,6
Yıl Toplamı	1.606	1.341	1.281	1.178	-8,0

Deri ürünleri sektörü ihracatımızda Rusya, Almanya, İtalya ve Irak ilk sıralarda yer almaktadır. İthalatımızda ise Çin, İtalya ve Vietnam ilk sıralarda yer almaktadır.

SEKTÖRLERİN VAN'DAKİ GENEL DURUMU

SEKTÖRLERİN VAN'DAKİ GENEL DURUMU

Van'daki tekstil altyapısının oluşturulmasında, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının "Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı" çerçevesinde başlatılan Tekstil Kent Projesi önemli rol üstlendi. Tekstil Kent, Bakanlık ile buraya bağlı Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA) tarafından desteklendi. Projeye 32 fabrika binası ve sosyal tesislerle birlikte 54 bin metrekare kapalı alan inşa edildi. Yaklaşık 52 milyon lira bütçeli proje kapsamında en az 2 bin kişi istihdam edildi. 2020 yılı itibarıyla Tekstil Kent alanında 17, Organize Sanayi Bölgesinde 6 ve şehir merkezinde bir çok tekstil üretim merkezi faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bunun yanı sıra 2017'de sonuçlanan projeyi, 2019'da başlatılan Van Tekstil ve Hazır Giyim Organize Sanayi Bölgesi (OSB) Projesi izledi. 16 milyon liralık bu projeye tekstil sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin yatırım alanı ihtiyacı karşılanacak. Proje kapsamında her biri 5 ile 10 dekar arasında değişen 70 alanın altyapısı tamamlanacak. Bu proje ile Van ilinin bir tekstil üretim merkezi haline gelmesi planlanmaktadır.

İŞYERİ VE SİGORTALI ÇALIŞAN SAYISI

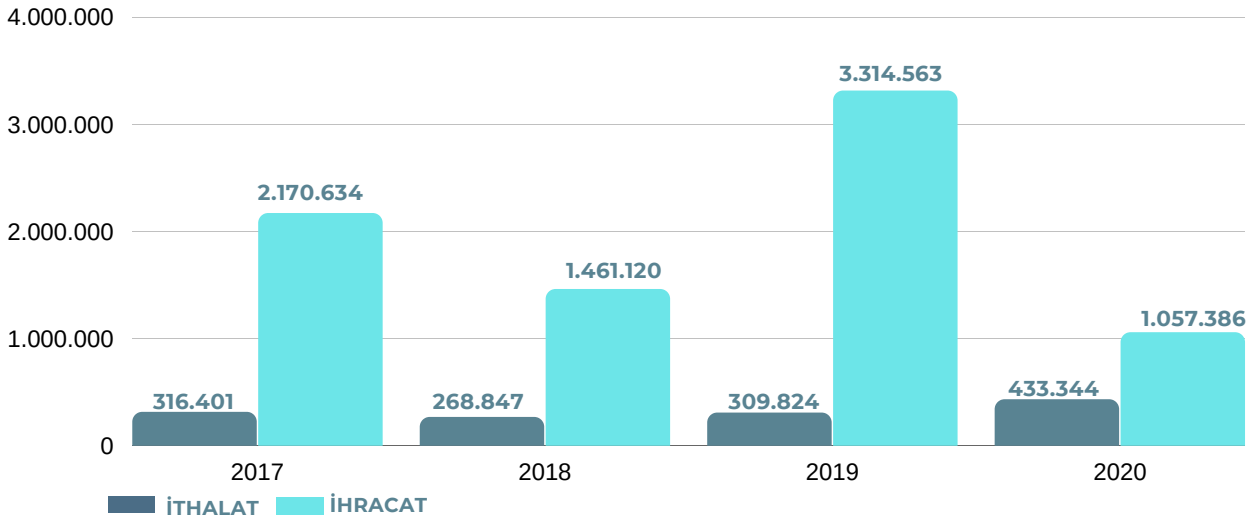
FAALİYET ALANI	İŞYERİ SAYISI	SİGORTALI SAYISI
TEKSTİL ÜRÜNLERİ İMALATI	13	412
GİYİM EŞYASI İMALATI	48	3.788
TOPLAM	61	4.200

KAYNAK: SGK İSTATİSTİK YILLARI 2019

Van ilinde SGK'nın 2019 yılı verilerine göre tekstil ürünleri ve giyim eşyası imalatı sektörlerinde kayıtlı toplam 61 iş yerinde 4.200 kişi sigortalı olarak istihdam edilmektedir. Bunun yanı sıra SGK verilerine yansımayan ve işkur tarafından başlatılan iş edindirme kursları kapsamında bir çok kişi tekstil ve giyim eşyası fabrikalarında istihdam edilmek üzere yetiştirilmektedir.

SEKTÖRLERİN VAN'DAKİ DIŞ TİCARETİ

YILLAR İTİBARIYLA TEKSTİL SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİMİZ (DOLAR)

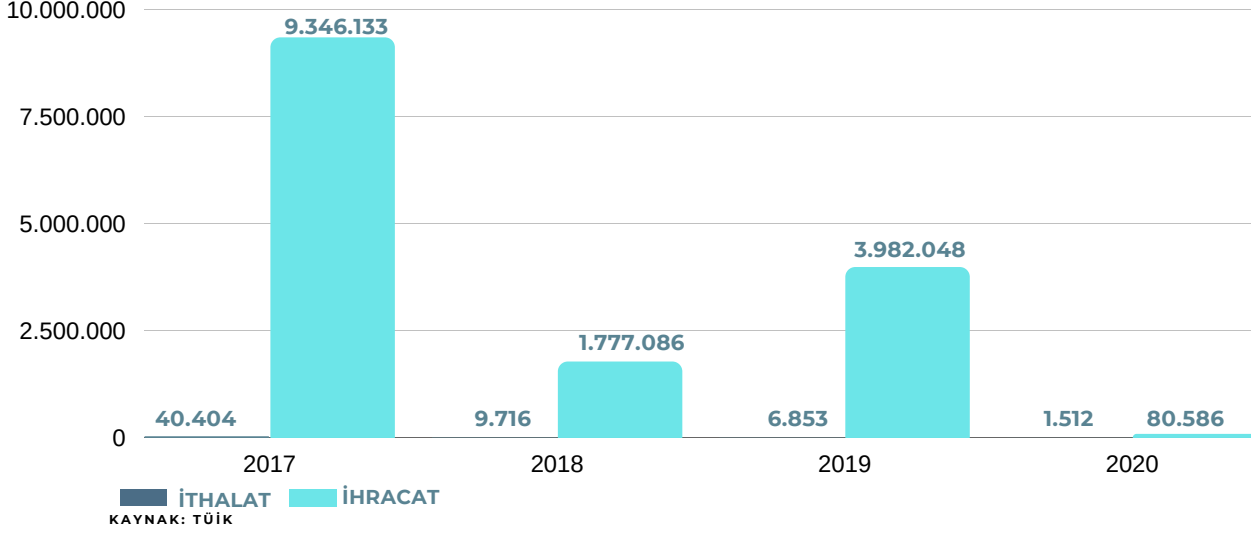
KAYNAK: TÜİK

Tekstil ürünlerinin imalatında en fazla ithalat ve ihracat 2019 yılında gerçekleştirilmiştir.

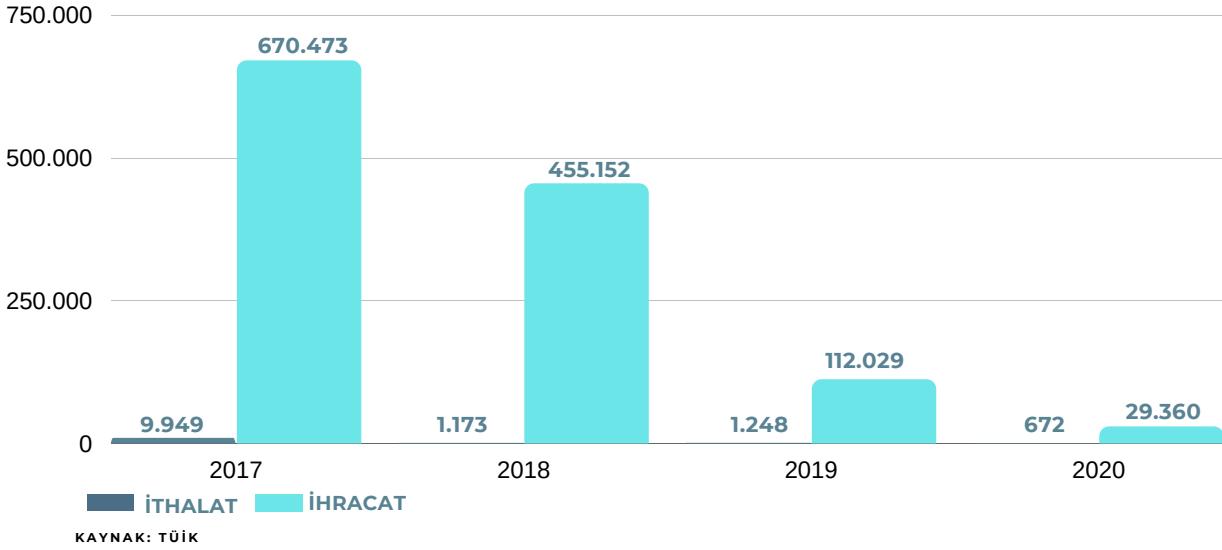
SEKTÖRLERİN VAN'DAKİ GENEL DURUMU

SEKTÖRLERİN VAN'DAKİ DIŞ TİCARETİ

YILLAR İTİBARIYLA GİYİM EŞYALARININ İMALATI DIŞ TİCARETİMİZ (DOLAR)

YILLAR İTİBARIYLA GİYİM EŞYALARININ İMALATI DIŞ TİCARETİMİZ (DOLAR)

Tekstil ürünlerinin imalatı, giyim eşyası imalatı ve deri ürünleri imalatı sektörleri karşılaştırıldığında dış ticarete en büyük pay giyim eşyası imalatı sektöründedir. Tekstil osb projesi ve yeni açılan tekstil firmaları ile Van ilinin bu sektörlerdeki dış ticaret payı giderek artacaktır.

KAYNAKÇA

- TÜİK
- SGK Aylık İstatistik Bültenleri, İşyeri ve Sigortalılara Ait İstatistikler
- SGK Yıllık İstatistik Bültenleri, İllere Göre Dağılım
- TCMB Finansal İstikrar Raporu Mayıs 2019
- TCMB Reel Sektör Verileri Kapasite Kullanım Oranı Raporları
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri İstatistikleri
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Elektrik Tüketim İstatistikleri
- Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) Yatırım Eğilimleri Raporu, 21 Ocak 2018
- OECD Data Gross domestic spending on R&D
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü İstatistikleri
- TİM İl ve Sektör Bazında Rakamlar
- TOBB Sanayi Enventeri Üretici Dağılımı İstatistikleri
- ITC Trademap
- Yıllık Uluslararası Tekstil Makineleri Sevkiyatı İstatistikleri (41th Annual International Textile Machinery Shipment Statistics - ITMSS, Released by International Textile Manufacturers Federation - ITMF)
- ÖKSÜZ, Arif (2008), Tekstil Sektöründe Ürün Maliyetinin Hesaplanması ve Maliyet Kontrolü. Yüksek Lisans Projesi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
- Avrupa-Akdeniz Bölgesinde Tekstil ve Hazırgiyim Değer Zincirinde Dijital Entegrasyon, Enerji ve Kaynak Verimliliği Konusunda Fırsatlar Konferansı, 27-28 Nisan 2015 Polonya/Krakov
- Örme Sanayi Portalı
- World Textile Information Network (newsletters@wtin.com)
- <https://create.piktochart.com>
- <http://www.textotex.com>
- Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası Tekstil, Hazır Giyim ve Deri Ürünleri Sektörleri Raporu 2020